

ИИ ХАБЕР МАТФЕЙДАН

Иисусун сенселеси

1 Иисус Христозун, Давидин оолунун хем Авраамын оолунун сенселеси будур:

² Авраамдан дуума Исаак. Исаактан дуума Иаков. Иаковдан дуума Иуда хем онун кардашлары.

³ Иудадан дуума Фарес хем Зара, ангыларын анасы Фамар. Фарестан дуума Есром. Есромдан дуума Арам.

⁴ Арамдан дуума Аминадав. Аминадавдан дуума Наассон. Наассондан дуума Салмон.

⁵ Салмондан дуума Вооз, Воозун анасы Раав. Вооздан дуума Овид, ангысынын анасы Руф. Овидтән дуума Иессей.

⁶ Иессейдән дуума падишах Давид. Давидтән дуума Соломон, ангысы Урийанын дуулундан дууду.

⁷ Соломондан дуума Ровоам. Ровоамдан дуума Авийа. Авийадан дуума Аса.

⁸ Асадан дуума Иосафат. Иосафаттан дуума Иорам. Иорамдан дуума Озийа.

⁹ Озийадан дуума Иоафам. Иоафамдан дуума Ахаз. Ахаздан дуума Езекийа.

¹⁰ Езекийадан дуума Манассийа. Манассийадан дуума Амон. Амондан дуума Иосийа.

¹¹ Иосийадан дуума Иехонийа хем онун кардашлары, таа Израил миллети гечмедийнән Вавилон есирлиинә.

¹² Вавилон гечтиктән сора: Иехонийадан дуума Салафиил. Салафиилдән дуума Зоровавел.

¹³ Зоровавелдән дуума Авиуд. Авиудтан дуума Елиаким. Елиакимдән дуума Азор.

¹⁴ Азордан дуума Садок. Садоктан дуума Ахим. Ахимдән дуума Елиуд.

¹⁵ Елиудтан дуума Елеазар. Елеазардан дуума Матфан. Матфандан дуума Иаков.

¹⁶ Иаковдан дуума Иосиф, Марийанын кожасы. Марийадан дуума Иисус, Ангысына денер Христос.

¹⁷ Өлә ки, Авраамдан Давидтән Вавилон есирлиинә кадар ондөрт евлат бойу; Давидтән Вавилон есирлииндән Христоза кадар хеп ондөрт евлат бойу.

Иисусун дуумасы

¹⁸ Иисус Христозун дуумасы бөлә олду: ачан Онун анасы Марийа Иосифлән йавклу олду, ама таа йашамардылар барабар, аннашылды, ани Марийа Айоз Духтан гебә калды.

¹⁹ Онун йавкласу Иосиф, чүнкү доору бир адамды да истәмәрди утандырсын Марийайы аалемин онүндә, карарлады саклыдан ондан атылмаа.

²⁰ Буну дүшүнәркән, Саабидән бир ангил дүшүндә она гөрүндү да деди: «Иосиф, Давидин оолу! Коркма Марийайы кендинә кары

алмаа, зерә онун гебә калмасы Айоз Духтан.

²¹ Марийа бир оол дуудуражэк. Онун адыны Иисус койажан, зерә О Кенди инсаныны гүнахларындан куртаражэк».

²² Буннар хепси олду, ки таманнансын, не Сааби сөледиди пророклан, ангысы деер:

²³ «Тә кыз гебә калажэк да бир оол дуудуражэк. Онун адыны койажэklar „Еммануил“, аннамасы „Аллах бизимнән“».

²⁴ Ачан Иосиф уйанды, йапты ния Саабинин ангил сьмарлады, да Марийайы кары кендинә каблетти.

²⁵ Ама онуннан бирлешмедиди, таа Марийа дуудурмайынжа оолуну, да дууан ушаан адыны Иисус койду.

Йылдыз билгичлери Иисуса баш илдерләр

2 Ачан Иисус дууду Иудейанын Вифлеем касабасында, падишах Иродун вақыдында, гелдиләр гүндуусундан Иерусалимә йылдыз билгичлери да дедиләр:

² «Нередә Иудейлерин Падишахы, ани дууду? Зерә биз гөрдүк гүндуусунда Онун йылдызыны да гелдик Она баш иилтмәә».

³ Ачан падишах Ирод буну ишитти, о касаветленди. Онуннан билә бүтүн Иерусалими кахыр басты.

⁴ Ирод топлады бүүк попазлары хем билгичлери да сорду оннара: «Нередә ләазым дуусун Христос?»

⁵ «Иудейанын Вифлеем касабасында, зерә бөлә пророктан йазылы», – жувап еттиләр оннар:

⁶ «Сән, Вифлеем, Иуданын ери, хич диилсин ен күчүк Иуданын өндөржилерин онүндә, зерә сөндән чыкажэк Ондөржи, Ангысы гүдежэк Беним инсанымы – Израили».

⁷ Озаман Ирод йылдыз билгичлерини саклыдан чаарды да, аннайып вақыды, незаман йылдыз пейдаланды,

⁸ йоллады оннары Вифлеемә, дейип: «Гидин да исләә аарайын Ушаа. Ачан булажэныз, хабер верин бана, ки бән дә гидейим да Она баш иилдейим».

⁹ Оннар, падишахы сеслейип, гиттиләр. Йылдыз, ани гөрдүйдүләр гүндуусунда, йолу гөстерәрди оннара. Ачан етишти орайы, нередә Ушак булунурду, дургунду.

¹⁰ Гөрүп йылдызы, оннар пек севиндиләр.

¹¹ Ачан оннар гирдиләр ичянына, гөрдүләр Ушаа анасыннан, Марийайлан. Йылдыз билгичлери диз чөктүләр да баш иилтиләр Она. Ачып хазналарыны, баашладылар Она алтын, гүннүк хем смирна йаайы.

¹² Чүнкү Аллах дүшлериндә хаберледиди, геери Ирода дөнмесиннәр, оннар кенди мемлекетлеринә гиттиләр башка йолдан.

Мысыра качмак

¹³ Ачан йылдыз билгичлери гиттиләр, Саабидән бир ангил Иосифә дүшүндә гөрүндү да деди: «Калк, ал Ушаа хем Онун анасыны да кач Мысыра*. Орада дурасын, бән

* 2:12 Мысыр – Египет.

сана сөлейинжә, зерә Ирод аара-йаажэк өлдүрсүн Ушаа».

¹⁴ Иосиф калкты гежә, алды Ушаа хем анасыны да гитти Мысыра.

¹⁵ Орада дурду Иродун өлүмүнә кадар, ки таманнансын, не прооклан Сааби сөледийди: «Мысырдан Бән чаардым Оолуму».

Ирод өлдүрер ушаклары

¹⁶ Ирод аннады, ани йылдыз билгичлери ону алдаттылар. О пек үфкеленди да йоллады аскерлери Вифлеема, өлдүрсүннәр дейни хепси ушаклары ики йашындан ашаа, таман о вақыда гөрә, нижә аннадыйды йылдыз билгичлериндән.

¹⁷ Озаман таманнанды, не сөлендийди пророк Иеремийадан, ангысы деер:

¹⁸ «Бир сес ишидилер Рамада, аалайыш хем ажы баарыш. Рахилә аалээр кенди ушакларыны да истәмеер хошланмаа, зерә оннар йок».

Иисус дөнер Мысырдан Назаретә

¹⁹ Ачан Ирод өлдү, Саабидән бир ангил Мысырда Иосифә дүшүндә гөрүндү

²⁰ да деди: «Калк, ал Ушаа хем анасыны да гит Израил мемлекетинә, зерә өлдүләр оннар, ангылары аарардылар Ушаан йашамасыны алмаа».

²¹ Иосиф калкты, алды Ушаа хем Онун анасыны да гитти Израил мемлекетинә.

²² Ама ишидип, ани Иудеяда Архелай падишахлык едер кенди бобасынын, Иродун, еринә, корк-

ту орайы гитмәә. Дүшүндә хабер каблетти да Галилея ерлеринә гитти.

²³ Гелди, ерлешти Назарет ка-сабасында, ки таманнансын, не сөленмишти пророклардан, ани Она Назаретли денежек.

Иоан Ваатизедижинин насаады

3 О вақыт гелер Иоан Ваатизе-дижи Иудейанын чолуна да насаат едер,

² дейип: «Дөнүн Аллаха гүнахларыныздан, зерә йаклашты Гөк Падишахлыгы!»

³ Иоан одур, кимин ичин хаберледийди пророк Исая: «Бааранын сеси чол ердә ишидилер: „Сааби-йә йолу хазырлайын, йолжаазлары узладың“».

⁴ Иоан гийимнийди девә йа-паасындан рубайлан хем кушаныкты деридән кайышлан. Онун имееси – чекиргеләр хем кыр ары балы.

⁵ Инсаннар Иерусалимдән, бү-түн Иудеядан хем Иорданын до-лайларындан чыкардылар она.

⁶ Ваатиз олардылар ондан Иордан дересиндә, ачыклайарак кенди гүнахларыны.

⁷ Ачан Иоан гөрдү чок фарисей хем садукей, ани она геләрдиләр, ваатиз олсуннар дейни, о деди оннара: «Йылан йаврулары, ким үүретти сизи, качасыныз Аллахын геләр үфкесиндән?»

⁸ Йапын йакышыклы мейва, гөрүнсүн, ани дөндүнүз Аллаха гүнахларыныздан.

⁹ Бошуна дүшүнмейин, дейип: „Бизим бобамыз – Авраам“, зерә сөлеерим сизә, ани Аллах бу

ташлардан вар насыл йапсын ушак Авраама.

¹⁰ Артык нажак фиданнарын көкүндә саплы дурэр. Хербир фидан, ани гетирмеер ии мейва, кесилежек да атешә атылажэк.

¹¹ Бән сизи суйлан ваатиз едерим, гөстерилсин, ани дөндүнүз Аллаха гүнахларыныздан, ама бендән сора гелән – бендән таа каави. Бән диилим йакышыклы ташымаа Онун аяк капларыны. О сизи Айоз Духлан хем атешлән ваатиз едежек.

¹² Онун елиндә күрек, О пакла-йаажэк тыназыны. Боодайы топла-йаажэк амбара, ама пләвайы йака-жэк сүйнмәз атештә».

Иисус ваатиз олэр

¹³ О вақыт Иисус гелди Галилеядан Иордан дересинә Иоана, ваатиз олсун ондан дейни.

¹⁴ Иоан дургударды Ону, дейип: «Бән ләазым Сендән ваатиз олайым, Сән са бана гелерсин?»

¹⁵ Ама Иисус она жувап етти: «Брак шинди, зерә бблә дүшер, таманнайалым хепсини, не доору». Озаман Иоан бракты Ону, ваатиз олсун.

¹⁶ Ачан Иисус ваатиз олду да чыкты су ичиндән, гөк ачылды да Иоан гөрдү Аллахын Духуну, Ангысы инәрди бир гугуш гиби хем конарды Иисусун үс-түнә.

¹⁷ Гөктән ишидилди бир сес, ани деди: «Будур Беним севгли Оолум, Онда Беним ислеелиим».

Шейтан денеер Иисусу

4 Озаман Иисус Айоз Духлан чола гөтүрүлдү, ки диаволдан* дененилмиш олсун.

² Иисус кырк гүн хем кырк гежә оруч тутту да сонда ажыкты.

³ Денейижи, Она йаклашып, деди: «Еер Сән Аллахын Оолу-сайдын, сымарла бу ташлара, ек-мек олсуннар».

⁴ Иисус жувап етти: «Йазылы, ани „Адам йашамээр салт екмек-лән, ама хербир сөзлән, ани чыкэр Аллахын аазындан“».

⁵ Сора алэр Ону диавол айоз ка-сабайа да койэр Айоз бина сачаа-на,

⁶ да деер Она: «Еер Сән Алла-хын Оолусайдын, атыл ерә, зерә йазылы: „Аллах Кенди ангилле-ринә сымарлайажэк, Сени баксын-нар“ хем „Сени кужак алажэklar, урулмайасын аяаннан бир таша дейни“».

⁷ Иисус деди: «Хеп өлә йазылы вар: „Денәмә сенин Сааби Алла-хыны“».

⁸ Сора диавол Ону бир пек үүсек байыр үстүнә гөтүрдү. Гөстерди Она дүннейин хепси падишахлык-ларыны хем оннарын метинниини да деди:

⁹ «Буннары хепсини Сана вере-жәм, еер, дүшүп, бана баш иил-дәрсән».

¹⁰ Озаман Иисус жувап етти она: «Чекил Бендән, шейтан, зе-рә вар йазылы: „Баш иилт Сенин Сааби Аллахына хем салт Она из-мет ет“».

* 4:1 Диавол – шейтан.

11 Озаман диавол Ону бракты. Ангилләр, гелип, измет етмää Исуса башладылар.

Иисус башлээр насаат етмää

12 Иисус ачан ишитти, ани Иоан капана койулду, дөндү геери Галилейайа.

13 Бракып Назарети, гелди да ерлешти Капернаум касабасында, гөл бойунда, Завулон хем Неффалимин ерлериндä,

14 ки таманнансын, не хаберленмишти пророк Исайдан, ангысы деер:

15 «Завулонун хем Неффалимин ерлери гөл бойунда, Иордан ашыры, Галилея, нередä йабанжылар йашээрлар!

16 Каранникта йашайан инсан гөрдү бүүк шафк. Олүм гөлгесинин мемлекетиндä йашайаннара шафк дууду».

17 Ондан сора Иисус башлады насаат етмää хем демää: «Дөнүн Аллаха гүнахларыңыздан, зерä йаклашты Гök Падишахлыы».

Иисусун илк үүренижилери

18 Ачан Иисус гечәрди Галилея гөлүн бойундан, гөрдү ики кардаш: Симону, ангысына дейәрдиләр Петри, хем Андрейи, онун кардашыны, ангылары атарды сүзмейи су ичинä, чүнкү оннар балыкчыйды.

19 Иисус деди оннара: «Гелин Беним ардыма, сизи инсан тутаннары йапажам».

20 Оннар чабук бракты сүзмеледи да гитти Онун ардына.

21 Гидип орадан таа илери, гөрдү башка ики кардаш: Иакову, Зе-

ведейин оолуну, хем Иоаны, онун кардашыны, ангылары кенди бобаларыннан, Зеведейлән, кайык ичиндä сүзмелерини тертипләрди. Оннары да чаарды.

22 Оннар чабук бракты кайыы хем бобаларыны да гитти Онун ардына.

Иисус ичин хабер даалэр

23 Иисус гезәрди бүтүн Галилеяда хем үүредәрди инсаны синагогаларда, насаат едерäk Гök Падишахлыы ичин Ии Хабири. Альштырарды хертүрлү хасталыктан хем дерттән инсаны.

24 Онун ичин хабер даалды бүтүн Сирияа ерлериндä. Она гетирәрдиләр хепсини, ким зееденәрди хертүрлү хасталыктан, аарыдан, фена духлардан, кара хасталыктан хем паралич хасталыгыннан. Оннара саалык верәрди.

25 Онун ардына гидәрди чок инсан Галилейадан, Декаполистан, Иерусалимдән, Иудейадан хем Иорданын өбүр тарафындан.

Хакына мутлулуклар

5 Иисус ачан гөрдү инсаны, пинди байыр үстүнä да, отурдуктан сора, Она йаклаштылар Онун үүренижилери.

2 О сора башлады лафетмää да бутүрлү үүретмää:

3 «Мутлу духлан фукаара оланнара, зерä Аллахын Падишахлыы оннарын олажэк!

4 Мутлу аалайаннара, зерä оннар илендирилежэк!

5 Мутлу йаваш оланнара, зерä оннар ерин мирасчылары олажэк!

6 Мутлу аач хем сусуз оланнара доорулук ичин, зерä оннар дойунажэк!

7 Мутлу ажыйаннара, зерä оннар ажыйанылмыш олажэк!

8 Мутлу темиз үрекчилерä, зерä оннар Аллахы гөрежэк!

9 Мутлу барыштырыжылары, зерä оннара денежэк Аллахын ооллары!

10 Мутлу доорулук ичин кооланмыш оланнара, зерä Гök Падишахлыы оннарын олажэк!

11 Мутлу сизä, ачан сизи инсан фена лафедер хем коолээр хем хертүрлү йалан лафларлан Беним ичин көтүлеер!

12 Севинин хем шенненин, зерä бүүктүр сизин өдеениз гөклердä. Хеп өлä коолардылар пророклары, сиздән илери.

Ерин тузу хем дүннейин айдынныы

13 Сизсиниз ерин тузу. Ама еер туз кайбедәрсейди дадыны, несой вар насыл ону енидән тузлу йаппама? Озаман бишей ичин йарамаз. Калэр саде атылсын дышары, ки инсан ону аякклан чиинесин.

14 Сизсиниз – дүннейин айдынныы. Касаба, ани дурэр байыр үстүндä, йок насыл саклансын.

15 Инсан тутуштурмээр шафкы, ки койсун ону бир кап алтына, ама койэрлар кандиллик үстүнä, ки айдыннык етсин хепсинä, ким ичердä.

16 Хеп өлä шафк етсин сизин дä айдынныыныз инсанын онүндä, ки оннар, гөрүп ии ишлеринизи, ме-

тиннесиннәр сизин Гökтеки Бобанызы.

Иисус таманнады Айоз Закону

17 Санмайасыныз, ани Бән гелдим йок етмää Айоз Закону еки пророклары. Гелмедим йок едейим, ама таманнайым.

18 Зерä доору сөлеерим сизä: окарда вакыт, некарда гök хем ер гечмейежэк, гечмейежэк бир дä нокта, бир дä чизги Закондан, хепси таманнанмайынжа.

19 Олä ки, ким буннардан ен күчүк сымарламайы басажэк да өлä башкасыны да үүредежэк, она денежэк ен күчүк Гök Падишахлыында. Ама хепси, ким таманнайажэк хем башкасыны да өлä үүредежэк, она ен бүүк Гök Падишахлыында денежэк.

20 Зерä сизä сөлеерим: еер сизин доорулуунуз гечмәрсейди билгичлерин хем фарисейлерин доорулукларыны, озаман хич биртүрлү билä гирмейежениз Гök Падишахлыына.

Кинжилик ичин

21 Ишиттиниз, ани евел вакыттан инсаннара сөленди: „Өлдүрмейäсин. Херкез, ким өлдүрежэк, дааваланмыш олажэк“.

22 Ама Бән деерим сизä, ани херкез, ким үфкеленер кардашына, даавалы олажэк. Ким деер кардашына: „Рака“*, Синедриондан** дааваланажэк, ама ким деер: „Ахмак“, дааваланажэк атештä йанмаа жендемдä.

23 Олä ки, ачан сән курбаннаа гетирерсин баашышыны да орада

* 5:22 Рака – бош адам. ** 5:22 Синедрион – үүсек даава еви Иудейада.

аклына гетирәрсейдин, ани сенин кардашын күсүлү сана,

²⁴Брак курбаннын онунда баашышыны, илкин гит да барыш кардашыннан, сора гел да гетир баашышыны.

²⁵Аннаш сенин каршы дура-ныннан некадар тез, онуннан таа йолда булунаркан, ки каршы дуранын вермесин сени дааважынын елиnä, дааважы да зынданжыйа, да капамасыннар сени биртүрлү зындана.

²⁶Доору сөлеерим сана, ани чыкамайажан орадан, өдәмейинжә битки кодранты*.

Кары-кожа йашамасы

²⁷Ишиттиниз, не сөленди /евел вакыттан инсаннара/: „Ороспулук йапмайасын“.

²⁸Ама Бән деерим сизә: ким бакэр бир карыйа майыллыклан, артык үреендә ороспулук йапэр онуннан.

²⁹Еер саа гөзүн гүнаха дүшүрәрсә сени, чыкар ону да сыбыт. Таа исләә кайбедәсин бир ек гүүдендән, некадар бүтүн гүүдәннән жендемә атыласын.

³⁰Еер саа елин гүнаха дүшүрәрсә сени, кес ону да сыбыт. Таа исләә кайбедәсин бир ек гүүдендән, некадар бүтүн гүүдәннән жендемә гидәсин.

³¹Хеп өлә сөленмиш: „Херкез, ким айырылэр карысындан, она айырылмак кийады версин“.

³²Ама Бән деерим: херкез, ким айырылэр карысындан хайырсылыктан башка бетерә, верер ко-

лайлык она ороспулук йапсын. Хем херкез, ким евленер кожасындан айырылмыш карыйа, ороспулук йапэр.

Емин етмейин

³³Хеп өлә ишиттиниз, не сөленди евел вакыттан инсаннара: „Йалан емин етмейәсин, ама таманнайасын Аллахын онунда, не емин еттин“.

³⁴Ама Бән сизә деерим: хич емин етмейин, не гөклән, зерә о Аллахын чорбажылык скемнеси,

³⁵не ерлән, зерә о Аллахын аяк скемнеси, не дә Иерусалимнән, зерә о бүүк Падишахын касабасы.

³⁶Емин етмә кенди башына, зерә йапамээрсын бир дә сачыны кара йада бийаз.

³⁷Ко олсун сизин лафыныз: „Еер өләйсә – өлә. Еер олмазса – олмаз“. Не буннардан зеедә, о йарамаздан гелер.

Душманлык ичин

³⁸Ишиттиниз, не сөленди: „Гөз – гөз ичин, диш – диш ичин“.

³⁹Ама Бән сизә деерим: дурмайын каршы фена йапаннара, ама ким урэр сенин саа йанаана, чевир она сол йанааны да.

⁴⁰Ким сениннән даавалашмаа истеер, ки алсын гөлмеени, вер она үст рубаны да.

⁴¹Зорларсайды биркимсей сени, гидәсин онуннан бин адым, гит ики бин.

⁴²Ким истеер сендән, вер она. Дөнмә арканы она, ким истеер өдүнч сендән.

⁴³Ишиттиниз, не сөленди: „Севәсин йакын оланыны, ама душманындан азетмейәсин“.

⁴⁴Ама Бән сизә деерим: душманнарынызы севин, /бетва еденнери иисөзлейин. Йапын иилик оннара, ким азетмеер сиздән, /дуа един оннар ичин, ким /гүҗендирер хем/ коолээр сизи,

⁴⁵Гөктеки Бобанын ооллары оласыныз дейни. Зерә О йапэр, ки гүн дуусун нижә ии оланнара, хеп өлә фена оланнара да. Верер йаамур доору оланнара, хеп өлә көтү оланнара да.

⁴⁶Еер севәрсейдиниз салт оннары, ким сизи север, не өдек беклеерсиниз? Йапмээр мы буну харчылар да?

⁴⁷Еер селәм верәрсейдиниз саде кенди кардашларыныза, не үстүн иш йапэрсыныз? Ажаба тайфәннар* да хеп болә йапмээрлар мы?

⁴⁸Онуштан, олун таман, нижә сизин Гөктеки Бобаныз таман.

Иилик йапмак ичин

6 Бакын, йапмайасыныз иилик инсаннарын онунда гөстөрмәк ичин, зерә олмайажэк сизә өдек Гөктеки Бобаныздан.

²Өлә ки, ачан йапэрсын бир йардым, өтмә, нижә йапэрлар икиүзлүләр синагогаларда хем сокакларда, инсан оннары мететсин дейни. Доору сөлеерим сизә, оннар шиндән сора каблетти өдеклерини.

³Ачан сән иилик йапэрсын, билмесин сол елин, не йапэр саа елин.

⁴Сенин иилин саклы йапылсын, да Бобан, ани гөрер, не йа-

пылы саклыда, өдейежек сана /ачыкта/.

Дуа ичин

⁵Ачан дуа едерсин, олма нижә икиүзлүләр, ангылары беенерлар дуа етмәә аякча синагогалар ичиндә хем сокак көшелериндә, инсан гөрсүн дейни. Доору сөлеерим сизә, оннар шиндән сора каблетти өдеклерини.

⁶Ама сән, ачан дуа едерсин, гир кенди ичеринә, капа капуйу, дуа ет Бобана, ани саклы ердә, да Бобан, ани гөрер, не йапылэр саклыда, өдейежек сана /ачыкта/.

⁷Ачан дуа едерсиниз, сөләмейиниз зеедә лафлар, нижә йапэрлар тайфәннар, ангылары санэр, ани чок лафлар бетеринә сесленмиш олажэклар.

⁸Бензәмейин оннара, зерә сизин Бобаныз билер, не ләазым сизә таа сиз истәмедиинән.

⁹Та несой ләазым дуа едәсиниз: Ей, гөклердә олан Бобамыз: Ко айозлансын Сенин адын.

¹⁰Ко гелсин Сенин Падишахлыын.

Ко олсун Сенин истедиин, нижә гөктә, өлә ердә дә.

¹¹Вер бизә бүүн хергүнкү екемемизи.

¹²Баашла бизим борчларымызы: Нижә биз дә баашлээрыз бизә борчлу оланнары.

¹³Гөтүрмә бизи денемейә: Ама куртар көтү оландан: /Зерә Сениндир Падишахлык, кудрет хем метинник Дивечтән дивежә. Амин./

* 5:26 Кодрант – күчүк пара.

* 5:47 Тайфәннар – диил иудейләр; инсаннар, ани инанэр чок аллахлары.

14 Еер сиз баашларсайдыныз инсанын кабаатларыны, Гөктеки Бобаныз да баашлайажэк сизин кабаатларынызы.

15 Ама еер сиз баашламарсайдыныз инсанын кабаатларыны, Гөктеки Бобаныз да баашламайажэк сизин кабаатларынызы.

Оруч ичин

16 Ачан оруч тутэрсыныз, гүже-ник дурмайын, нижә икиүзлүләр. Оннар гүчлендирерләр үзлерини, ки инсана гөстерилсиннар, ани оруч тутэрлар. Доору сөлеерим сизә, ани оннар шиндән сора каблеттиләр өдеклерини.

17 Ама сән, ачан оруч тутэрсын, йаала башыны хем йыка үзүнү,

18 гөстериләсин оруч тутан диил инсанын, ама Бобанын онүндә, ани саклы ердә булунэр. Бобан, ани гөрер, не йапылы саклыда, сана өдек верир /ачыкта/.

Зенгинник ичин

19 Топламайын зенгинник бу ер үстүндә, нередә күф хем гүвә ийер хем нередә хырсызлар казып-чалэр.

20 Топлайын зенгинник гөктә, нередә гүвә хем күф имеер, хем нередә хырсызлар казып чалмээр.

21 Зерә нередә сизин зенгиннииниз, орада сизин үреениз дә олажэк.

22 Гөз – гүүденин айдынныы. Еер сенин гөзүн саа оларсайды, бүтүн гүүдән айдынныкта олажэк.

23 Ама сенин гөзүн көтүсейди, бүтүн гүүдән каранникта калажэк. Олә ки, еер айдыннык, ани вар сен-

дә, каранник оларсайды, не бүүк-түр бу каранник!

24 Кимсей йок насыл измет етсин ики чорбажыйа. Зерә бирисини беенәрсейди, өбүрүнү беенмәз. Бириси ичин чалышкан оларсайды, өбүрү ичин касаетсиз олур. Йок насыл измет едәсиниз хем Аллаха, хем зенгиннәә.

Кахырланмайын

25 Онуштан деерим сизә: кахырланмайын йашаманыз ичин, дүшүнмейин, не ийеженез, не ичеженез хем не гүүденизә гийеженез. Диил ми йашамак таа паалы, некадар имәк, хем гүүдә таа паалы, некадар руба?

26 Бакын гөк кушларына. Оннар не екер, не бичер, не дә амбара топлээр, ама Гөктеки Бобаныз оннары дойурэр. Ажаба диил мисиниз сиз таа паалы оннардан?

27 Хем ким сиздән, артык кахырланып, вар насыл еклесин баарлем бир ендезә кенди бойуна*?

28 Руба ичин нечин кахырланэрысыныз? Йа бакын, несой бүүйер кыр замбаклары. Оннар не заа-метленер, не докуйэр.

29 Ама деерим сизә: артык Солломон бүтүн донаклығында гиинәмеди, нижә оннарын бириси.

30 Чүнкү Аллах бөлә гиидирер кыр отуну, ани бүүн вар, ама йаарын атешә атылажэк, ажаба таа чок гиидирмейежэк ми сизи, аз инанжылар?

31 Кахырланмайын хем демейин: „Не ийежез?“ хем „Не ичежез?“ еки: „Не гийежез?“

32 Зерә хепсини буннары тайфәннар аарээр. Гөктеки Бобаныз билер, ани хепси буннар ләазым сизә.

33 Хепсиндән онжә аарайын Аллахын Падишахлығыны хем Онун доорулууну, хепси калан ишләр дә верилежэк сизә.

34 Кахырланмайын йаарынкы гүн ичин, зерә йаарынкы гүн гелер кенди кахырларыннан. Етәр бүүнкү гүнүн зааметлери.

Мааналамайын баикасыны

7 Даава кесмейин, да Аллах сизә даава кесмейежэк.

2 Не даавайлан даавайлажэныз, о даавайлан дааваланмыш олажэныз. Не өлчүйлән өлчеженез, о өлчүйлән Аллахтан өлчүлмүш олажэныз.

3 Нечин гөрерсин кыймыы сенин кардашынын гөзүндә, ама кенди гөзүндә казыы есап алмээрсын?

4 Несой вар насыл сән дейәсин кардашына: „Брак чыкарайым кыймыы сенин гөзүндән“, ачан кенди гөзүндә казык дурэр?

5 Икиүзлү, илкин чыкар казыы кенди гөзүндән да сора ачык гөрежән, несой чыкармаа кыймыы кардашынын гөзүндән.

6 Вермейин көпеклерә айоз ишлери. Атмайын седефлеринизи домузлар онүнә, ки чинәмесиннар оннары, сора дөнүп, сизи параламасыннар.

Истейин, аарайын, урун

7 Истейин, да сизә верилежэк; аарайын, да булажэныз; урун, да ачылажэк.

8 Зерә ким истеер – еденер, ким аарээр – булэр, хем ким урэр – она ачылэр.

9 Ким сизин араныздан, оолу екмек истәрсә, верер она таш?

10 Еки балык истәрсә, верер она йылан?

11 Еер сиз, ани фенайсыныз, билирсениз ушакларыныза ии баашышлар вермәә, некадар таа чок сизин Гөктеки Бобаныз вережэк ии ишләр оннара, ким Ондан истейежэк!

12 Несой истеерсиниз, инсан сизиннән гөтүрсүн кендини, өлә гөтүрүнүз сиз дә кендинизи инсаннан. Бундан тутунэр Закон хем пророklar.

Дар токат

13 Гириин дар токаттан, зерә геништир токат хем мейданныдыр йол, ани кайыплаа гөтүрер, да чок инсан ондан гидер.

14 Ама дардыр токат хем сыкынчтыр йол, ани йашамайа гөтүрер, хем аз инсан ону булур.

Фидан танынэр мейваларындан

15 Корунун йаланжы пророklarдан. Оннар гелерләр сизә гийимни койун дерисиннән, ама ичйандан паралайан йабанылар.

16 Оннары таныйажэныз оннарын мейваларындан. Ажаба топлээрлар мы үзүм салкымы тикенни гүмедән еки инжир чөкелектән?

17 Олә ки, хербир ии фидан йапэр ии мейва, ама йабан фиданы йапэр йабан мейвасы.

18 Ии фидан йок насыл йапсын йабан мейвасы. Хеп өлә йабан

* 6:27 Бойуна – йада «йашамасына».

фиданы да йок насыл йапсын ии мейва.

¹⁹Хербир фидан, ани йапмээр ии мейва, кесилер да атешә атыләр.

²⁰Өлә ки, мейваларындан танийаажэныз оннары.

²¹Диил оннар, ким Бана деер „Сааби, Сааби!“ гирежек Гөк Падишахлынына, ама оннар, ким таманнээр Беним Гөктеки Бобамын истедиини.

²²Чойу о гүнү Бана дейежеклар: „Сааби, Сааби! Пророклук етмедик ми биз Сенин адыннан? Сенин адыннан чыкармадык мы биз фена духлары? Йапмадык мы Сенин адыннан чок кудретли ишләр?“

²³Озаман ачык жувап едежам оннара: „Бир сыра билә сизи танымадым, хепсиниз Бендән узакланын, ким законсузлукта йашады!“

Ики ев

²⁴Онуштан херкези, ким ишидер Беним сөзлерими дә таманнээр, бензедежам аариф адама, ангысы йапты евини таш үстүндә.

²⁵Йаады йаамур, акты селләр, ести лүзгерләр, евин үстүнә үүштүләр, ама ев йыкылмады, зерә темели таш үстүндә койулуйду.

²⁶Ама ким ишидер Беним бу сөзлерими дә таманнамээр, бензәр фикирсиз адама, ани йапты евини кум үстүндә.

²⁷Йаамур йаады, селләр акты, лүзгәр ести да евин үстүнә үүштүләр. Ев йыкылды, да бир бүүк йыкынтылык олду».

²⁸Иисус лафеттиктән сора, инсан шашарды Онун үүретмесинә.

²⁹Зерә Иисус үүредәрди оннары нижә бир адам, ангысында вар заабитлик, диил, нижә оннарын билгичлери /хем фарисейләр/.

Лепралы хаста пакланэр

8 Ачан Иисус инди байыр үстүндән, Онун ардына гитти чок инсан.

²Бир лепралы хаста йаклашты Она, баш иилтти да деди: «Сааби, еер истәрсейдин, вар насыл бени паклайасын».

³Иисус узатты елини, дииди она да деди: «Истеерим, паклан!» Хемен хаста лепрадан пакланды.

⁴Сора Иисус деди она: «Бак, сөләмейәсин кимсейә, ама гит да гөстерил попаза. Гетир баашыш, не Моисей сыралады, ки шаатлык олсун инсана».

Иисус алыштырэр үзбашынын изметкерини

⁵Ачан Иисус гирди Капернаум касабасына, йаклашты Она аскер үзбашы, ангысы йалварды:

⁶«Сааби, беним изметкерим йатэр ичердә көтүрүм* да пек чок зеетленер».

⁷Иисус деди: «Гидежам алыштырайым ону».

⁸«Сааби, бән етмеерим, ки Сән гирәсин беним евимә. Саде де бир лаф, да беним изметкерим алышажэк, – деди аскер үзбашы. –

⁹Зерә бән дә заабитлик алтындайым, беним дә елим алтында вар аскерләр. Ачан бирисинә деерим:

„Гит“, о гидер. Башкасына деерим: „Гел“, о гелер. Чыраама деерим: „Йап бу иши“, о йапэр».

¹⁰Ачан Иисус ишитти бу лафлары, шашты да деди оннара, ким геләрди Онун ардына: «Доору сөлеерим сизә, ани бүтүн Израил ичиндә булмадым бөлә бүүк инан.

¹¹Сөлеерим сизә, ани гележеклар чойу гүндуусундан хем гүнбатысындан да отуражэklar софра-йа Авраамнан, Исааклан хем Иаковлан Гөк Падишахлынында.

¹²Ама Падишахлынын ооллары уурадылмыш олажэklar дышары, караннаа, нередә олажэк ааламак хем диш гыжырдатмасы».

¹³Сора деди аскер үзбашына: «Гит, да олсун сенин инанына гөрә». Аскер үзбашын изметкери осаат алышты.

Иисус алыштырэр Петринин кайнанасыны

¹⁴Сора Иисус гелди Петринин евинә, онун кайнанасыны патта хаста булду, сытмадан тутулмуш.

¹⁵Дииди онун елиня, да сытма карыйы бракты. Кары калкты да башлады измет етмәә Иисуса.

¹⁶Авшамнен гетирдиләр Она чок инсан, фена духтан зеетленмиш. О саде бир сөзүннән оннардан фена духлары чыкарарды хем хепси хасталары алыштырарды,

¹⁷ки таманнансын, не сөленди пророк Исаядан: «О алды бизим йуфкалыкларымызы Кенди үстүнә хем ташыды бизим дертлеримизи».

Иисусун излейишчилери

¹⁸Ачан Иисус гөрдү чок инсан Кенди долайында, сымарлады үүре-

нижилеринә, кайыкклан гөлүн өбүр тарафына гечсиннәр.

¹⁹Озаман Она йаклашты бириси билгичлердән да деди: «Үүреджи, гидежам Сенин ардына, нерейи да Сән гитсән».

²⁰Иисус жувап етти: «Тилкилерин иннери, кушларын йувалары вар, ама Адам Оолу йок нерейи башыны койсун».

²¹Башка бириси үүренижилерин арасындан деди: «Сааби, брак, илкин гидеим, бобамы гөмейим».

²²«Гел Беним ардыма, брак, өлүләр өлүлерини гөмсүн», – деди Иисус.

Иисус бораны усландырэр

²³Иисус гирди кайык ичинә, үүренижилери дә гирдиләр Онун ардына.

²⁴Бирдән гөлдә чекетти бир бүүк боран, өлә пек серт, ани далгалар кайыы гөмәрди, ама Иисус уйуйарды.

²⁵Үүренижиләр йаклаштылар, уйандырдылар Ону да дедиләр: «Сааби! Куртар бизи, кайбелериз!»

²⁶Иисус деди оннара: «Нечин коркэрысыныз, аз инанжылар?» Сора калкты, азарлады лүзгери хем далгалары, да бирдән бир бүүк услулук олду.

²⁷Инсаннар шаштылар да дедиләр: «Кимдир Бу, Ангысыны лүзгерләр дә, дениз дә сөслеерләр?»

Иисус коолээр фена духлары Гадарада

²⁸Ачан Иисус етишти гөлүн өбүр тарафына, Гадара ерлеринә, каршылады Ону ики адам, фена духтан тутулу, ангылары мезар

* ^{8:6}Көтүрүм – парализованный.

лаамнарындан чыктылар. Оннар өлө титсийдилэр, ани кимсей гечамарди о йолдан.

²⁹ Оннар башладылар баармаа: «Нейин вар бизимнән, /Иисус,/ Аллахын Оолу? Гелдин бурайы вакытсыз зеетлемää ми бизи?»

³⁰ Оннардан узак бүүк бир сүрү домуз отларды.

³¹ Фена духлар йалвардылар Иисуса: «Еер уурадарсайдын бизи, йолла, гирелим домуз сүрүсү ичинä».

³² «Гидин», – деди Иисус. Оннар чыктылар да гирдилэр домузлар ичинä. Бирдән бүтүн сүрү хызланды дик йамачтан, атлады гөл ичинä да буулду су ичиндä.

³³ Домузчулар качтылар, да касабайа гелип, сөледилэр хепсинä, не олду фена духтан тутулу адамнарлан.

³⁴ Бүтүн касабадан инсан чыкты каршы Иисуса. Гөрүп Ону, йалвардылар, гитсин оннарын ерлериндән.

Иисус алыштырэр көтүрүм адамы

9 Иисус гирди бир кайык ичинä, гечти гөлү да гелди Кенди касабасына.

² Гетирдилэр Она бир көтүрүм хаста, ангысы йагарды дөшек үстүндä. Иисус, гөрүп оннарын инаныны, деди көтүрүм адама: «Гиргиннән, оолум! Гүнахларын баашланды».

³ Билгичлердән кимиси кендикендинä дейәрдилэр: «Бу адам Аллахы көтүлеер!»

⁴ Иисус таныйарды оннарын неетлерини, онуштан деди: «Нечин көтү неетлэр пейдаланэр сиздä?»

⁵ Не таа колай: демää „Гүнахларын баашланды“ мы оса демää „Калк, да гез“ ми?»

⁶ Ама ки билäсиниз, ани Адам Оолунун вар куведи ер үстүндä гүнахлары баашласын...», – сора көтүрүм адама деди: «Калк, ал дөшеени да гит евä!»

⁷ Көтүрүм адам калкты да евä гитти.

⁸ Инсан, ачан буну гөрдү, коркту да Аллахы метиннеди, ани адамнара бөлä кувет верер.

Иисус чаарэр Матфейи

⁹ Гечерäk орадан, Иисус гөрдү бир адам, ани отурарды ердä, нередä харч топланарды, ады Матфей. Иисус деди она: «Гел ардыма». Матфей калкты да Онун ардына гитти.

¹⁰ Ачан Иисус Матфейин евиндä софрада булунарды, гелди чок харччылар хем гүнахкерлэр, софрайа ерлештилэр Иисуслан хем үүренижилериннән барабар.

¹¹ Фарисейлэр, гөрүп буну, үүренижилерä дедилэр: «Нечин сизин Уүреджи ийер харччыларлан хем гүнахкерлэрлән барабар?»

¹² Иисус ишитти бу лафлары да деди: «Дофтор лäазым диил саа оланнара, ама хасталара.

¹³ Гидин да үүренин, не аннамамы вар бу сөзлерин: „Ажыйаннык истеерим, диил курбан“. Бән гелмедим, чаарайым доорулары, ама гүнахкерлери, /Аллаха дөнсүннär»/».

Оруч ичин соруш

¹⁴ Озаман гелерлэр Она Иоанын үүренижилери да деерлэр: «Нечин биз хем фарисейлэр сык оруч

тутэрыз, ама Сенин үүренижилерин оруч тутмээрлар?»

¹⁵ Иисус деди оннара: «Вар мы насыл дүүнжүлэр ааласыннар окарда вакыт, некадар гүвää йаннарында? Гележек вакыт, ачан гүвää алынажэк оннардан, озаман оннар оруч тутажэк.

¹⁶ Кимсей ески рубайа ени йама йамамээр, зерä о йама таа пек йыртэр рубайы. Сонда йыртык таа бүүк олэр.

¹⁷ Хеп өлө инсан ени шарабы ески тулумнар ичинä долдурмаз, зерä тулумнар патлээр. Шарап дөкүлөр, тулумнар да зән олэр. Ени шарабы ени тулумнар ичинä долдурэрлар, бутүрлү икиси дä корунэр».

Кыз дирилер, хаста кары алышэр

¹⁸ Ачан Иисус сөлärди бу сөзлери, бир синагога өндержиси гелди, Она баш иилтти да деди: «Беним кызым шинди өлдү. Гел да кой еллерини онун үстүнä, да о йашасын».

¹⁹ Иисус калкты да үүренижилериннән онун ардына гитти.

²⁰ Бир кары, оники йылдан беери хаста кан акмасындан, йаклашты Иисуса ардындан да дииди Онун рубасынын етеенä.

²¹ О аклынжа дейәрди: «Саде диисам Онун рубасына, алышажам».

²² Иисус дөндү геери, гөрдү ону да деди: «Гиргиннән, кызым! Сенин инанын сени алыштырды». О кары хемен саа олду.

²³ Ачан Иисус етишти өндержинин евинä, гөрдү кавалларлан чаланнары хем инсан баарышыны.

²⁴ Озаман деди оннара: «Олун бир тарафа, зерä кыз өлмеди, саде уйуйэр!» Оннар гүлмää алдылар Ону.

²⁵ Ачан инсан чыкарылды дышары, Иисус гирди ичйанына, тутту кызы елиндән, да кыз калкты.

²⁶ Бу олушун хабери даалды бүтүн о ерä.

Ики көөр саа олэр

²⁷ Ачан Иисус йолланды орадан, Онун ардына такышты ики көөр адам. Оннар баарардылар: «/Иисус./ Давидин оолу, ажы бизи!»

²⁸ Ачан гирди ичери, бу көөр адамнар йаклаштылар Она. Иисус сорду оннара: «Инанэрсыныз мы, ани вар нижä йапайым буну?» «Вар нижä, Сааби», – жувап еттилэр оннар.

²⁹ Озаман дииди оннарын гөзлеринä да деди: «Олсун инаныныза гөрä!»

³⁰ Да ачылды оннарын гөзлери. Иисус сыкыдан сымарлады оннара: «Бакын, билмесин кимсей!»

³¹ Ама оннар, чыкып дышары, бүтүн о ерä дааттылар хабери Иисус ичин.

Бир муту саа олэр

³² Ачан гиттилэр бу көөр адамнар, Иисуса гетирдилэр бир муту, тутулмуш фена духтан.

³³ Ачан фена дух чыкарылды ондан, муту башлады лафетмää. Инсан шашты да деди: «Хич бир сыра бөлä иш гөрүнмедди Израилдä».

³⁴ Ама фарисейлэр дейәрдилэр: «О фена духлары чыкарэр фена духларын өндержисинин кувединнән!»

Гүдүжүсүз койуннар

³⁵ Иисус гезәрди күүдән күүйя хем касабдан касабайа. Үүредәрди инсаны синагогалар ичиндә. Насаат едәрди Ии Хабери Гөк Падишахлыгы ичин. Алыштырарды хертүрлү хасталыклары хем дертлери.

³⁶ Гөрүп алай-алай инсан, жаны аҗыды оннара, зерә оннар зеетленмишти хем даалмышты, нижә гүдүжүсүз койуннар.

³⁷ Озаман үүренижилеринә де-ди: «Берекет бүүк, ама ишчи аз!

³⁸ Онуштан дуа един берекет Чорбажысына, чыкарсын ишчи екиннерини топламаа».

Оники апостол гидерләр ишә

10 Сора Иисус чаарды оники үүренижисини, верди оннара заабитлик, чыкарсыннар фена духлары, алыштырсыннар хертүрлү хасталыклары хем дертлери.

² Оники апостолун адлары буннардыр: илкиниси Симон, ангысына дейәрдиләр Петри, хем кардашы Андрей; Иаков, Зеведейин оолу, хем кардашы Иоан;

³ Филип хем Варфоломей; Фома хем Матфей, харччы; Иаков, Алфейин оолу, хем /Левей, ангысына деерләр/ Фаддей;

⁴ Симон Кананит хем Иуда Искариот, ангысы сатты Иисусу.

⁵ Буннар оникиси, ангыларыны Иисус йоллады, сымарлайып: «Гитмейин йабанжыларын йолларындан, гирмейин Самарийалыларын касабаларына,

⁶ Илкин гидин Израил миллетин кайып койуннарына.

⁷ Йолда насаат един: „Йаклашты Гөк Падишахлыгы!“

⁸ Алыштырын хасталары, дилдин өлүлери, паклайын лепралы оланнары, чыкарын фена духлары. Парасыз каблеттиниз, парасыз верин.

⁹ Алмайын кушааныза алтын, гүмүш, бакыр,

¹⁰ хийбә йол ичин, ики кат руба, аяк кабы йада сопа. Зерә ишчи йарашәр дойурулсун.

¹¹ Хер касабайа хем күүйя, нерейи гирежениз, бакын, ким орада уйгун адам, да орадан гидинжә, онда калын.

¹² Гирип ев ичинә, дейин: „Услулулук бу евә!“

¹³ Еер о ев хак едәрсейди селәминизи, услулук калсын о евдә, ама хак етмәрсейди, услулук дөнсүн сизә.

¹⁴ Еер сизи каблетмәрсейдиләр хем сесләмәрсейдиләр лафларынызы, чыкып о евдән еки касабдан, артык тозлары да аякларыныздан силкин.

¹⁵ Доору сөлеерим сизә, ани даава гүнүндә таа илин олажэк Содом хем Гоморра касабаларына, некадар о касабайа.

Дүннә каблетмеер

¹⁶ Та, йоллээрим сизи нижә кузулары йабанылар ичинә. Олун аариф йылан гиби, ама кабаатсыз гугуш гиби.

¹⁷ Корунун инсандан, зерә вережклар сизи дааважылары, дүүйежклар синагогаларда,

¹⁸ Беним бетеримә чыкаражклар кулланыжыларын хем падишахларын онүнә, ки шаатлык едәсиниз оннара хем тайфәннара.

¹⁹ Ачан вережклар сизи даавайа, кахырланмайын, не хем несой лафедеженез, зерә озаман верилежк сизә, не лафедәсиниз.

²⁰ Зерә лафетмейеженез сиз, ама лафедежек Бобанызын Духу сизин ичиниздән.

²¹ Кардаш кардашыны хем боба ушааны өлүмә вережек. Ушаклар кенди бобаларына хем аналарына каршы калкажэклар, да оннары өлдүрдежклар.

²² Беним адым ичин сиздән хепси азетмейежек, ама ким биткийдән дайанажэк, о куртулажэк.

²³ Ачан сизи коолайажэклар бир касабдан, качын башка касабайа, зерә доору сөлеерим сизә, ани Адам Оолу гелинжә, сиз Израилин касабаларыны долайламаа етиштирмейеженез.

²⁴ Үүренижи диил таа бүүк үүредижисиндән, хеп өлә чырак диил таа бүүк чорбажысындан.

²⁵ Етәр, ки үүренижи үүредижиси гиби олсун, хем чырак олсун чорбажысы гиби. Еер ев чорбажысына Веелзевул* дедийседиләр, некадар таа чок евдекилеринә дейежклар!

Кимдән коркалым?

²⁶ Онуштан коркмайын оннардан, зерә йок бишей өртүлү, ани ачылмасын, хем йок бишей саклы, ани аннашылмасын.

²⁷ Не Бән сизә сөлеерим каранькта, ону сиз билдирин айдынькта. Не фисирденилди кулааныза, ону хаберлейин евлерин өртүлери үстүндән.

²⁸ Коркмайын оннардан, ким гүүдейи өлдүрер, ама жаны өлдүрәмеер. Таа пек коркун Аллахтан, Ангысы вар насыл кайбетсин гүүдейи, хеп өлә жаны да жендемдә.

²⁹ Сатылмээр мы ики сачак кушу бир ассарийә**? Оннарын бириси билә дүшмеер ерә, олмайынжа изин Бобаныздан.

³⁰ Сизин артык сачларыныз да башынызда сайылы.

³¹ Онуштан коркмайын. Сиз таа паалыйсыныз сачак кушларынын чойундан.

³² Өлә ки, ким шаатлык едежек Бени инсанын онүндә, ону Бән дә шаатлык едежам Беним Гөктеки Бобамын онүндә.

³³ Ама ким атылажэк Бендән инсанын онүндә, ондан Бән дә атылажам Беним Гөктеки Бобамын онүндә.

Гелмедим, гетирейим услулук

³⁴ Санмайын, ани гелдим, гетирейим услулук бу ерә. Гелдим, гетирейим диил услулук, ама кылыч.

³⁵ Зерә Бән гелдим айырайым оолу бобадан, кызы анадан хем гелини кайналасындан.

³⁶ Адамын душманнары онун евдекилери.

³⁷ Ким север бобасыны хем анасыны Бендән таа чок, о Бана йакышык диилдир. Ким север оолуну еки кызыны Бендән таа чок, Бана йакышык диилдир.

³⁸ Ким алмээр ставрозуну да гелмеер Беним ардыма, Бана йакышык диилдир.

* 10:25 Веелзевул – шейтан. ** 10:29 Ассарий – уфак пара.

³⁹ Ким коруйажэк йашамасыны, о кайбедежек ону. Ама ким кайбедежек йашамасыны Беним ичин, о йашамак еденежек.

Öдекләр

⁴⁰ Ким кабледер сизи, о кабледер Бени. Ким кабледер Бени, о кабледер Ону, Ким Бени йоллады.

⁴¹ Ким кабледер бир пророку, ки пророк дейни, о кабледежек пророк өдәә. Ким кабледер бир доору адамы, ки доору дейни, о кабледежек доору адам өдәә.

⁴² Еер биркимсей верәрсейди салт бир чөлмек суук су бу күчүклерин бирисинә, ки үүренижийим дейни, доору сөлеерим сизә, ани о өдексиз калмайажэк».

Иоан Ваатизедиджидән йолланмышлар

11 Ачан Иисус верди бу насаатлары оники үүренижисинә, гитти орадан, ки үүретсин инсаны хем насаат етсин оннарын касабаларында.

² Иоан Ваатизедиджи капандайкан ишитти Христозун ишлери ичин.

³ Йоллады кенди үүренижилерини* сорсуннар Она: «Сәнсин ми О, Ким ләазым гелсин, оса башкасыны мы беклейелим?»

⁴ Иисус жувап етти оннара: «Гидин да сөлейин Иоана, не ишидерсиниз хем не гөрерсиниз:

⁵ Көөрлар гөрерләр, топаллар гезерләр, лепралылар пакланэрлар, саарлар ишидерләр, өлүләр дирилерләр, фукааралара ии хабер насаат олэр.

⁶ Мутлу о, кимин ичин Бән көстек олмайажам».

Иисус шаатлык едер Иоан ичин

⁷ Ачан оннар гиттиляр, Иисус башлады сөлемәә инсана Иоан ичин: «Не чыктыныз гөрмәә чолда? Бир сааз мы, ани лүзгердән салланар?»

⁸ Не чыктыныз гөрмәә? Бир адам мы, йымышак рубайлан гийийимни? Оннар, ким гийийимни йымышак рубайлан, падишах биналарында йашээрлар.

⁹ Озаман нечин чыктыныз? Бир пророк му гөрмәә? Аслы, хем дее-рим сизә, ани о таа бүүк, некадар бир пророк.

¹⁰ Одур, кимин ичин йазылы: „Тә Бән йоллээрим Сенин өнүн сора хабержими, ангысы хазырайажэк йол Сана“.

¹¹ Доору сөлеерим сизә, ани оннардан, ким карыдан дууду, йок башка биркимсей таа бүүк Иоан Ваатизедидидән. Хеп окадар ен күчүү Гөк Падишахлыында таа бүүк ондан.

¹² Иоан Ваатизедиджинин вакыдындан бүүнкү гүнә кадар Гөк Падишахлыы ичин кувет койулур. Бир бойу куветлән бакэр она ел коймаа.

¹³ Хепси пророklar хем Закон Иоана кадар өнжә сөледиләр, не олажэк.

¹⁴ Истәрсединиз буну каблетмәә, одур Илия, ангысы ләазымды гелсин.

¹⁵ Кимин вар кулаа /ишитсин дейни/, ко ишитсин.

¹⁶ Кимә бензедейим бу бой инсаны? Оннар бензеерләр ушаклара, ангылары отурэрлар мейданнарда да баарэрлар кафадарларына:

¹⁷ „Чалдык сизә каваллан, ойнамадыныз; чалдык сизә гамны түркү, ааламадыныз“.

¹⁸ Гелди Иоан, не ийәрди, не ичәрди, дееерләр: „Онда вар фена дух“.

¹⁹ Гелди Адам Оолу, хем ийер хем ичер, дееерләр: „Хобур хем ичкижи, харччыларын хем гүнахкерлерин досту!“ Хеп окадар аарифлик гөстерер ишлериндән, ани о доорудур».

Вай инансыз касабалара!

²⁰ Озаман Иисус башлады азарламаа касабалары, нередә ен чок кудретли ишләр йапты, зерә гүнахларындан Аллаха дөнмедиләр:

²¹ «Вай сана, Хоразин! Вай сана, Вифсаида! Зерә, еер бу кудретли ишләр, ани сиздә йапылды, Тир хем Сидон касабаларында йапылайды, чоктан чуваллан гийийимни хем күл үстүндә отуруп, гүнахларындан Аллаха дөнежейдиләр.

²² Ама сизә сөлеерим, ани даава гүнүндә таа илин олажэк Тир хем Сидон касабаларына, некадар сизә.

²³ Сән, Капернаум, гөкә кадар мы үүсекленежән? Диил, сән өлүләр еринә дүшежән. Зерә, еер бу кудретли ишләр, ани сендә йапылды, Содом касабасында йапылайды, о аякча дуражэйдү бүүнкү гүнә кадар.

²⁴ Ама сизә сөлеерим, ани даава гүнүндә таа илин олажэк Содом касабасына, некадар сана».

Боба хем Оол

²⁵ Озаман Иисус деди: «Шүкүр едерим Сана, Боба, гөкүн хем ерин Саабиси, ани сакладын буннары аариф хем фикирли оланнарда да ачтын евлатлара.

²⁶ Хакына, Боба, будур Сенин истедиин!

²⁷ Хепсини Бобам Беним елимә верди. Кимсей хептән аннамээр Оолу, Бобадан каарә, хем кимсей хептән аннамээр Бобайы, Оолдан каарә, хем оннардан, кимә Оол истеер ачмаа.

Бендә булажэныз раатлык жаныныза

²⁸ Гелин Бана, хепси йоргуннар хем үклү оланнар! Бән сизә раатлык веририм.

²⁹ Алын үстүнүзә Беним бойундурууму, Бендән үүренин, зерә Бән йавашым хем услуйум үреемдән, да сиз жаныныза раатлык булажэныз.

³⁰ Бойундуруум Беним иидир, хем үкүм Беним илин».

Не дүшер жумертеси йапмаа?

12 О вакыт Иисус гечәрди бир жумертеси гүнү екиннар ичиндән. Онун үүренижилери ажыктыдылар, йолардылар башаклары да тенелери ийәрдиләр.

² Ачан фарисейләр гөрдүләр буну, дедиләр Она: «Бак, Сенин үүренижилерин йапэрлар не дүшмеер жумертеси гүнү».

³ Иисус жувап етти оннара: «Окумадыныз мы, не йапты Давид хем кафадарлары, ачан ажыктылар?»

* 11:3 Кенди үүренижилерини: кими текстлердә «икисини үүренижилерин».

⁴Нижә о гирди Аллахын евинә да иди о екмеклердән, ани Аллахын өнүнә койуларды, ангыларыны дүшмәрди исин не о, не дә онун кафадарлары, ама саде попазлар.

⁵Оса окумадыныз мы Законда, ани попазлар жумертесини басэрлар Айоз бина ичиндә, ама кабаатсыз калэрлар?

⁶Ама Бән сизә сөлеерим, ани бурада булунэр О, Ким таа бүүк Айоз бинадан.

⁷Олайды биләсиниз, не аннамасы вар: „Ажыйаннык истеерим, ама диил курбан“, озаман маана булмажайжәйдыныз кабаатсыз инсаннара.

⁸Зерә Адам Оолу – артык жумертесинин дә Саабиси».

Бир адам куру еллән

⁹Иисус орадан гитти да оннарын синагогаларына гирди.

¹⁰Орада булунарды бир адам куру еллән. Фарисейләр, ки кабаатландырыннар Иисусу, сордулар: «Дүшер ми жумертеси гүнү алыштырмаа?»

¹¹О жувап етти: «Ким вар сизин аранызда, ангысынын бир койуну жумертеси гүнү куйу ичинә дүшер, да тутуп чыкармээр ону?»

¹²Некадар таа паалы адам бир койундан! Онуштан жумертеси гүнү дүшер иилик йапмаа».

¹³Сора деди бу адама: «Узат елини!» О узатты, да ели енидән саа олду, нижә өбүр ели.

¹⁴Фарисейләр чыктылар дышары да аннаштылар, несой өлдүрәбилсиннәр Иисусу.

Сечили изметкәр

¹⁵Ама Иисус, буну билерәк, гитти орадан. Онун ардына чок инсан изледи. О саалык верәрди хепси хасталара.

¹⁶О серт сымарлады оннара, ачыкламасыннар Ону башкаларына,

¹⁷ки таманнансын, не хаберлендийди пророк Исаядан:

¹⁸«Тә, Беним изметкерим, Ангысыны Бән айырдым, Беним севдиим, Ангысыны пек беенерим! Беним Духуму койажам Онун үстүнә, да О доорулуу хаберлейжәк миллетләрә.

¹⁹О кавга йапмайжәк хем баармайжәк. Кимсей Онун сесини сокакта ишитмейжәк.

²⁰Кырык саазы йолмайжәк, хем түтән фитили сүүндүрмейжәк, сонда доорулаа енсемәк вережәк.

²¹Миллетләр Онун адына умутланажәклар».

Иисус хем Веелзевул (шейтан)

²²Сора гетирдиләр бир көөр хем муту адам, фена духтан тутулу. Иисус алыштырды ону өлә, ани адам башлады гөрмәә хем лафетмәә.

²³Хепси инсан шашты да деди: «Диил ми ажаба бу /Христос/, Давидин оолу?»

²⁴Фарисейләр, ишидип буну, дедиләр: «О чыкарэр фена духлары Веелзевулун – фена духларын өндержисинин – кувединнән!»

²⁵Иисус, ани биләрди оннарын неетлерини, деди: «Хербир падишахлык, нередә бөлүнмәк олэр,

даалэр. Хеп өлә хербир касаба йада ев, нередә бөлүнмәк олэр, айкача дурамээр.

²⁶Еер шейтан чыкарарсайды шейтаны, озаман онда бөлүнмәк олэр. Несой вар насыл дурсун онун падишахлыгы?

²⁷Еер Бән чыкарарсайдым фена духлары Веелзевулун кувединнән, озаман сизин адамнар кимин кувединнән чыкарэрлар? Бу иштә оннар сизә даава кесежәклар.

²⁸Еер Бән чыкарарсайдым фена духлары Аллахын Духуннан, елбетки, озаман Аллахын Падишахлыгы етишти сизәдән.

²⁹Несой вар насыл биркимсей гирсин каави оланын евинә да чалсын онун варлыыны, еер илкин бааламарсайды ону? Салт ондан сора вар насыл сойсун онун евини.

³⁰Ким диил Бенинән, о каршы Бана. Ким топламээр Бенинән, о даадэр.

³¹Онуштан сөлеерим сизә, ани хер гүнах хем хер көтүлемәк баашланажәк инсана, ама көтүлемәк Айоз Духу баашланмайжәк.

³²Ким лафедежәк Адам Оолуна каршы, баашланажәк. Ама ким лафедежәк Айоз Духа каршы, о баашланмайжәк не бу заманда, не гелән заманда.

³³Кайыл олун, ани ии фидан йапэр ии мейва, ама йабан фиданы йапэр йабан мейвасы, зерә фидан танынэр мейвасындан.

³⁴Йылан йаврулары, несой вар нижә сиз сөлейәсиниз ии лафлар, ачан кендиниз көтүйсүнүз? Зерә адамын аазы лафедер үрәән ташкыннындан.

³⁵Ии адам чыкарэр ии ишләр ии үрәән хазнасындан. Көтү адам чыкарэр көтү ишләр көтү үрәән хазнасындан.

³⁶Сөлеерим сизә, ани даава гүнүндә инсан жувап едежәк хербир бошуна лаф ичин, ани сөледи.

³⁷Зерә сенин лафларындан доору чыкажан хем сенин лафларындан кабаатлы калажан».

Пророк Ионанын нышаны

³⁸Бундан сора билгичлердән хем фарисейлердән кимиси дедиләр: «Үүредижи, истеериз гөстерәсин бир нышан!»

³⁹О жувап етти оннара: «Көтү хем ороспу сенселә истеер бир нышан, ама она верилмейжәк башка нышан, пророк Ионанын нышанындан каарә.

⁴⁰Зерә нижә Иона дурду үч гүн хем үч гежә кожа балыын шкембесиндә, хеп өлә Адам Оолу да дуражәк үч гүн хем үч гежә ерин койнусунда.

⁴¹Ниневийа касабасындан инсаннар даава гүнүндә калкажәклар бу сенселенин адамнарыннан да кабаатландыражәклар оннары, зерә оннар, Ионанын насаадыны ишидип, кенди гүнахларындан Аллаха дөндүләр, ама бүүн бурада дурэр Бириси, Ангысы таа бүүк Ионадан.

⁴²Үүлендән падишаха калкажәк даава гүнүндә бу сенселенин адамнарыннан да кабаатландыражәк оннары, зерә о гелди дүннейин кенарындан, ки ишитсин Соломонун аарифлиини, ама бүүн бурада дурэр Бириси, Ангысы таа бүүк Соломондан.

Фена дух дөнөр геери

43 Ачан фена дух чыкэр адамдан, о гезер сусуз ерлердә да раатлык аарээр, ама буламээр.

44 Озаман деер: „Дөнейим еви-мә, нередән чыктым“. Гелдии заман, булэр ону бош, сүпүрүлмуш хем донаклы.

45 Сора гидип, алэр кендисин-нән башка еди дух, таа фена, некадар кендиси. Гирерлэр ичйанына да орада ерлешерлэр. Бутакем, адамын сон халы олэр таа көгү, некадар баштакы. Бүтүрлү ола-жэк бу фена сенселейлән дә».

Иисусун анасы хем кардашлары

46 Ачан Иисус насаат едәрди инсана, Онун анасы хем кардашлары, дышарда дуруп, бакардылар Онунна лафетмәә.

47 Биркимсей деди Она: «Бак, Сенин анан хем кардашларын, дышарда дуруп, истеерлэр Сениннән лафетсиннәр».

48 Иисус жувап етти хабер веренә: «Ким Беним анам хем ким Беним кардашларым?»

49 Сора, гостерип елиннән үүре-нижилеринә, деди: «Тә Беним анам хем кардашларым!»

50 Ким таманнээр Гөктеки Бобамын истедиини, оннар Бана кардаш, кызкардаш хем ана».

Екижи ичин өрнек

13 О гүнү Иисус чыкты евдән да гидип отурурду гөл бойунда.

2 Чок инсан топланды Она, өлә ани ләазым олду гирсин да отур-

сун бир кайык ичиндә, ама инсан калды кенарда.

3 О лафетти оннара өрнекләр-лән чок ишләр ичин да деди: «Тә екижи чыкты тоом екмәә.

4 Ачан екәрди, тоомнарда би-разы дүштү йол бойуна. Кушлар кондулар да идиләр оннары.

5 Башка тоомнар ташлык ерле-рә дүштүләр, нередә аз топрак варды. Тоомнар тез филизленди-ләр, зерә топрак диилди дерин.

6 Ама ачан гүнеш чыкты, оннар сөрпештиләр да курудулар, зерә көклери сувадайды.

7 Таа башка тоомнар чалылар ичинә дүштүләр. Чалылар бүүдү-ләр да буулттулар филизлери.

8 Ама калан тоомнар ии топраа дүштүләр да берекет гетирдиләр: бириси үз, башкасы алтмыш, таа башкасы отуз катына.

9 Кимин вар кулаа /ишитмәә дейни/, ко ишитсин».

10 Үүре-нижиләр йаклаштылар да дедиләр Она: «Нечин лафедерсин оннара өрнеклән?»

11 Иисус жувап етти: «Чүнкү си-зә верилди, аннайасыныз Гөк Па-дишахлыын саклылыкларыны, ама оннара верилмедди.

12 Зерә кимдә вар, она таа чок верилежек хем зеделенежек, ама кимдә йок, ондан алынажэк, нейи дә вар.

13 Онун ичин оннара лафедерим өрнекләрлән. Зерә, оннар бакар-кан, гөрмеерләр, сесләркән, ишит-меерләр хем аннамээрлар.

14 Оннарлан таманнанэр пророк Исаянын сөзлери, ангысы деди: „Ишидеженез кулакаларынызлан, ама аннамайажэныз. Бакажэныз

гөзлеринизлән, ама гөрәмейеже-низ.

15 Зерә бу халкын үреклери уй-вашык олду. Кулакаларындан аар ишидерләр, гөзлерини кападылар, ки гөзлери гөрмесин, кулакалары ишитмесин хем үреклери аннама-сын. Башка түрлү Бана дөнежей-диләр, да Бән оннары алыштыра-жэйдым».

16 Мутлу сизин гөзлериниз, ани гөрерләр, хем кулакаларыныз, ани ишидерләр!

17 Доору сөлеерим сизә, ани чо-йу пророклардан хем доору адам-нардан истедиләр гөрмәә, не сиз гөрерсиниз, хем ишитмәә, не сиз ишидерсиниз, ама гөрмедиләр хем ишитмедиләр.

18 Сеслейин да аннайын, не ан-намасы вар бу өрнәән екижи ичин.

19 Ким Гөк Падишахлыы ичин сөзү ишидер да аннамээр, она шей-тан гелер да тоому онун үреендән чалэр. Буннар о тоомнар, ани дүш-түләр йол бойуна.

20 Тоомнар, екилмиш ташлык ерлерә, оннардыр, ким, ишидип сөзү, кабледер севинмәклән,

21 ама көкleshәмеерләр хем аз вакыт тутунэрлар. Ачан гелер зор-лук еки кооламак Аллахын сөзү ичин, оннар тез атылэрлар.

22 Тоомнар, екилмиш чалылар ичинә, оннардыр, ким ишидер сөзү, ама бу заманын кахырлары хем зен-гинник алдангачлыы буулдэрлар, да оннар берекет гетирәмеерләр.

23 Тоомнар, екилмиш ии топ-раа, оннардыр, ким, ишидип сөзү, аннээр да берекет гетирер: бир тоом үз, башкасы алтмыш, таа башкасы отуз катына».

Боодай хем айырык оту

24 Иисус сөледди таа бир өрнек да деди: «Гөк Падишахлыы бен-зеер бир адама, ангысы екти ии тоомнары кенди тарласына.

25 Ама ачан инсан уйуарды, гелди онун душманы да екти айы-рык тоому боодайлар ичинә, сора гитти.

26 Ачан пейдаланды боодай фи-лизлери да башак салверди, үзә чыкты айырык отлары да.

27 Ев чорбажысынын чыракалары гелдиләр да дедиләр: „Чорбажы, екмеди ми сән исләә тоомнары сенин тарлана? Нередән чыкты бу айырык отлары?“

28 О деди оннара: „Буну бир душман йапты“. Озаман чырака-лар дедиләр: „Истәрсейдин, гиде-лим да оннары йолалым?“

29 „Олмаз, зерә йоларкан айы-рык отларыны, йолмайасыныз би-рердә боодайлары да.

30 Бракын, барабар бүүсүннәр бичмәк вакыдына кадар. Бичмәк вакыды дейежәм оракчылары: ил-кин йолун айырык отларыны да демет оннары баалайын, атешә йак-маа дейни. Ама боодайы топла-йын беним амбарыма“».

Хардал тоому хем хамур майасы

31 Иисус сөледди бир башка өр-нек: «Гөк Падишахлыы бензеер хардал тоомуна, ани адам екер кенди тарласына.

32 Бу тоом, макар, ани таа күчүк хепси тоомнардан, ама ачан бүү-йер, ешилликлердән таа үүсек, бир аач гиби, олэр өлә, ки кушлар

конэрлар онун далларына да йува йапэрлар».

³³ Башка бир өрнек сөледі: «Гөк Падишахлыы бензеер бир парча хамур майасына, ани алэр бир кары да карыштырэр үч өлчү уннан, бүтүн хамуру каbartсын».

³⁴ Иисус хепсини буннары инсана өрнеклэн сөләрди. Бишей өрнексиз оннара сөләмәрди,

³⁵ таманнансын дейни, не сөледийди пророк: «Лафедежам өрнекләрлэн, дүннә курулмасындан саклы ишлери аннадажам».

Айырык тоомун ачыкламасы

³⁶ Ондан сора Иисус салверди инсаны да гирди бир ев ичинә. Онун үүренижилери йаклаштылар Она да дедиләр: «Ачыкла бизә бу өрнәә айырык тоому ичин».

³⁷ О деди оннара: «Екижи ии тоому – Адам Оолу.

³⁸ Тарла – дүннә. Ии тоом – Гөк Падишахлыын ооллары. Айырык тоомнар – йарамазын ооллары.

³⁹ Душман, айырык тоомуну экән – диавол. Бичмәк вакыды – заман биткиси. Оракчылар – ангилләр.

⁴⁰ Нижә айырык оту йолунэр да атылэр атешә, өлә олажэк заман биткисиндә дә.

⁴¹ Адам Оолу йоллайжэк Кенди ангиллерини да топлайжэклар Онун Падишахлыындан хепсини, не гүнаха дүшүрер хем ким законсузлук йапэр,

⁴² да кызгын фырына атылажэклар, нередә ааламак хем диш гыжырдатмасы.

⁴³ Озаман доору оланнар шафк едежекләр, гүн гиби, Бобанын Па-

дишахлыында. Кимин вар кулаа /ишитмәә дейни/, ко ишитсин!

Саклы хазна хем седеф

⁴⁴ Гөк Падишахлыы бензеер бир хазнайа, ани гөмүлү бир тарлада. Бир адам, ани булэр ону, енидән саклээр да севинмектән гидип сатэр бүтүн варлыыны да о тарлайы сатын алэр.

⁴⁵ Хем да Гөк Падишахлыы бензеер бир безиргенә, ани аарээр гөзәл седеф.

⁴⁶ Ачан пек паалы седеф булэр, гидер да сатэр, нейи вар, да сатын алэр седефи.

Балыкчылык

⁴⁷ Хем да Гөк Падишахлыы бензеер бир сүзмейә, ани салверерләр су ичинә балык тутмаа дейни, ани тутэр хертүрлү балык.

⁴⁸ Ачан долэр сүзмә балыклан, балыкчылар чыкарэрлар кенара да отуруп айырэрлар каплар ичинә ии балыклары, ама инмәз балыклары сыбыдэрлар.

⁴⁹ Хеп өлә олажэк дүннейин биткисиндә дә. Ангилләр чыкажэклар да айыражэклар көтүлери дооруларын ичиндән.

⁵⁰ Көтүлери атажэклар йанар фырына, нередә олажэк ааламак хем диш гыжырдатмасы».

⁵¹ «Шинди аннадыныз мы хепси бу ишлери?» – сорду Иисус. «Аннадык», – жувап етти оннар.

⁵² О деди оннара: «Онуштан хербир билгич, ангысы үүренди, не ләазым Гөк Падишахлыы ичин, бензеер бир ев чорбажысына, ангысы чыкарэр хазнасындан хем ени, хем ески ишләр».

Иисус паасызланэр Кенди мемлекетиндә

⁵³ Иисус, ачан дургунду лафетмәә өрнеклән, гитти орадан.

⁵⁴ Гелди Кенди мемлекетинә да башлады үүретмәә инсаны синагогада. Инсан шашарды да дейәрди: «Нередән Онда вар бу аарифлик хем кудретли ишләр?»

⁵⁵ Диил ми О дүлгерин оолу? Марийа диил ми Онун анасы? Иаков, Иосиф, Симон хем Иуда диил ми Онун кардашлары?

⁵⁶ Хем диил ми Онун хепси кызкардашлары бизим арамызда? Нередән хепси бу ишләр вар Онда?»

⁵⁷ Бу бетерә Иисус ичин шүпейә дүштүләр. Иисус деди оннара: «Бир дә пророк диил паасызландырылмыш өлә, нижә кенди мемлекетиндә хем кенди евиндә».

⁵⁸ Иисус орада йапмады чок кудретли ишләр, оннарын инансызлыы бетеринә.

Иоан Ваатизедижи өлдүрүлөр

14 О вакытларда Ирод кулланьжы ишитти Иисус ичин.

² Да деди кенди изметкерлеринә: «Бу Иоан Ваатизедижи! О дирилди өлүдән, онуштан йапабилер кудретли ишләр».

³ Ирод, тутуп Иоаны, бааладыйды да атгыйды зындана, Иродиаданын бетеринә, ани Иродун кардашынын, Филипин, карысыйды.

⁴ Зерә Иоан таказаладыйды Ироду, дейерәк: «Дүшмеер йашайасын онуннан».

⁵ Ирод истеди өлдүрсүн ону, ама коркарды инсандан, зерә инсан сайарды Иоаны пророк.

⁶ Иродун дуума гүнү йортусунда Иродиаданын кызы ойнады конакларын өнүндә, да Ирод пек беенди.

⁷ Онуштан Ирод адады еминнән, ани вережек она хепсини, не о истейежек.

⁸ Үүредилмиш анасындан кыз деди: «Вер бана бир чини ичиндә Иоан Ваатизедижинин кафасыны!»

⁹ Падишах гүчленди, ама чүнкү емин етгыйди конакларын өнүндә, сымарлады верилсин, не кыз истеди.

¹⁰ Йоллады, алсыннар Иоанын кафасыны зынданда,

¹¹ сора гетирдиләр кафасыны бир чини ичиндә да вердиләр кыза, кыз да верди анасына.

¹² Иоанын үүренижилери гелдиләр, алдылар онун гүүдесини да гөмдүләр. Сора гиттиләр да хабарледиләр Иисуса.

Беш бин адам дойурулэр

¹³ Иисус, буну ишидип, гирди бир кайык ичинә да йалныз гитти орадан бир сапа ерә. Инсан буну ишитти да, чыкып касабалардан, Онун ардына йайан гитти.

¹⁴ Ачан чыкты кайык ичиндән, Иисус гөрдү чок инсан. Жаны ажыды оннара, да алыштырды хасталары.

¹⁵ Ачан авшам олду, Онун үүренижилери йаклаштылар да дедиләр Она: «Бурасы чол ер, вакыт артык геч олду. Колвер инсаны, гитсиннәр күүлерә да сатын алсыннар кендилеринә имәә».

¹⁶ «Диил ләазым гитсиннәр, сиз верин оннара имәә», – жувап етти Иисус.

17 Оннар дедиләр Она: «Бурада биздә вар салт беш екмек хем ики балык».

18 «Гетирин оннары бурайы Бана», – деди Иисус.

19 Сора сымарлады инсан отурсун чимен үстүнә. Алды беш екмәә хем ики балы, калдырды бакышыны гөкә, иисөзледи да, кырып екмеклери, верди үүренижилеринә. Үүренижиләр пайеттиләр инсана.

20 Хепси идиләр да дойундулар, сора топладылар имәк парчалагыны, оники сепет долу.

21 Хепси, ким иди, карылардан хем ушаклардан каарә, варды беш бин адам.

Иисус гезер су үстүндә

22 Ондан сора Иисус чалыштырды үүренижилерини тез гирсиннәр кайык ичинә да ону сора гечсиннәр гөлүн өбүр тарафына. Бу вакытта Кендисе ләазымды салверсин инсаны.

23 Ачан салверди инсаны, пинди бир байыр үстүнә, ки йалныз дуа етсин. Ачан авшам олду, йалныз орада булунурду.

24 Бу вакыт кайык кенардан чок узакты да буушарды далгаларлан, зерә лүзгәр каршы есәрди.

25 Сабаа каршы, айдыннажәйкан, Иисус гелди оннара гезерәк су үстүндә.

26 Ачан үүренижиләр гөрдүләр Ону гезерәк су үстүндә, корктулар да дедиләр: «Бу бир тылсым!» – да коркудан баардылар.

27 Ама Иисус деди оннара: «Усланын, бу Бәним, коркмайын!»

28 «Сааби, еер Сәнсейдин, изинет, гидеим Сана су үстүндә», – деди Петри.

29 «Гел!» – деди Иисус. Петри инди кайык ичиндән да башлады гитмәә су үстүндә Иисуса доору.

30 Ама ачан гөрдү, ани лүзгәр серт, коркту да башлады батмаа, озаман баарды: «Сааби, куртар бени!»

31 Чабук Иисус узатты елини, тутту ону да деди: «Аз инанжы, нечин икиледин?»

32 Ачан гирдиләр кайык ичинә, лүзгәр дургунду.

33 Оннар, ким кайык ичиндейди, баш иилттиләр Она да дедиләр: «Хакына, ани Сән Аллахын Оолуйсун».

Геннисареттән хасталар саалык еденерләр

34 Ачан гечтиләр гөлү, чыктылар кенара Геннисарет ерлеринә.

35 О ерлердән инсаннар таныдылар Иисусу да йолладылар хабар доз-долайа, да инсаннар хепси хасталары Она гетирәрдиләр.

36 Хасталар йалварардылар, браксын, диисиннәр баарлем Оуну рубасынын етеенә. Хепси, қим диийәрди, саалык еденәрди.

Ихтәрларын адетлери

15 Озаман фарисейләр хем билгичләр Иерусалимдән гелдиләр Иисуса да дедиләр:

2 «Нечин Сенин үүренижилерин чиинерләр ихтәрларын адетлери ни? Зерә имектән илери йыкамээрлар еллерини».

3 Иисус жувап етти оннара: «Сиз нечин чиинерсиниз Аллахын

сымарладыны сизин адетлери низин бетеринә?

4 Зерә Аллах деди: „Икрамна бобаны хем ананы“ хем „Ким бобасыны йада анасыны көтүлейежек, өлүмнән жезалы олсун“.

5 Ама сиз деерсиниз: „Ким деер анасына йада бобасына: Не ләазымды сана верейим, баашыш Аллаха вердим,

6 о вар нижә икрамнамын бобасыны /хем анасыны/“. Бутүрлү паасызландырдыныз Аллахын сөзүнү кенди адетинизлән.

7 Икиүзлүләр! Доору пророклук етти сизин ичин Исаяа, ачан деди:

8 „Бу инсан Бени икрамнээр саде азыннан, ама үреклериннән узак Бендән дурэр.

9 Наафилә Бана баш иилдерләр, зерә адам сымарламакларыны үүредерләр, сансыннар ани Аллахын үүретмеклери“».

Хакына не мындарлээр адамы?

10 Иисус чаарды инсаны да деди: «Сеслейин да аннайын Бени.

11 Мындарлээр адамы диил о, не ичинә гирер, ама не азындан чыкэр, о мындарлээр адамы».

12 Озаман үүренижиләр йаклаштылар Иисуса да дедиләр: «Билерсин ми, ани бу лафлары ишидип, фарисейләр гүжендиләр?»

13 Иисус жувап етти оннара: «Хербир расат, ани диил койулу Беним Гөктеки Бобамдан, көктән йолунажэк.

14 Бракын оннары, оннар көөрларын көөр гүдүжүлери. Ачан бир көөр гүдер башка көөру, оннар икиси дә чукур ичинә дүшерләр».

15 Петри лафетти да Она деди: «Ачыкла бизә бу өрнәә».

16 Иисус деди: «Не, сиз дә ми өлә зор аннээрсыныз?»

17 Аннамээрсыныз мы, ани не гирер адамын азындан, гирер шкембесинә, сора дышары уурадылэр?

18 Ама не адамын азындан чыкэр, о үректән гелер. Те бу мындарлээр адамы.

19 Зерә үректән чыкэр фена неетләр, өлдүрмәк, ороспулук, хайырысызлык, хырысызлык, йаланжылык, көтүлемәк.

20 Тә не адамы мындарлээр, ама йыканмадык еллән имәә адамы мындарламаз».

Ханаанны карынын инаны

21 Иисус гитти орадан, узакланды Тир хем Сидон ерлеринә.

22 Тә бир кары ханаанныка гелди Она да башлады баармаа: «Ажы бени, Сааби, Давидин Оолу! Беним кызым титси зетленер бир фена духтан».

23 Иисус жувап етмеди бир дә лаф. Озаман Оуну үүренижилери йаклаштылар Она да йалвардылар: «Салвер ону, зерә баарэр бизим ардымыза».

24 Иисус жувап етти: «Бән йолланмышым салт Израил миллетин кайып койунарына».

25 Ама бу кары гелди, баш иилти да деди: «Сааби, йардым ет бана!»

26 Иисус она жувап етти: «Диил исләә алмаа екмәә ушаклардан да атмаа көпекләрә».

27 «Өлә, Сааби, ама көпекләр дә ийерләр кырынтылары, ани дүшер».

чорбажыларынын софрасындан», – деди бу кары.

²⁸ Озаман Иисус жувап етти: «О, кары, бүүктүр сенин инанын. Олсун, нижә сән истеерсин». Бирдән онун кызы алышты.

Дөрт бин адам дойуруләр

²⁹ Иисус айырылды орадан да гитти Галилейайа, гөлүн йанына. Пинди бир байыр үстүнә да отурду орада.

³⁰ Чок инсан гелди Она орайы. Гетирдиләр кендилериннән топаллары, көөрлары, мутулары, сакатлары хем чок башка хасталары, койдулар оннары Онун айакларына, да О оннары алыштырды.

³¹ Инсан шашарды, гөрүп ани мутулар лафедерләр, сакатлар алышарлар, топаллар гезерләр, көөрлар гөрерләр. Онуштан метиннәрдиләр Израилин Аллахыны.

³² Иисус топлады үүренижилерини да деди: «Жаным ажыйэр бу инсана, зерә үч гүн дурэрлар йанымда да йок не исиннәр. Истәмеерим оннары салверейим аач, аники байылмасыннар йолда».

³³ Үүренижилери дедиләр: «Нердән алалым букадар екмек бу чол ердә да дойуралым букадар инсан?»

³⁴ «Кач екмееиз вар?» – сорду Иисус. «Еди екмек хем биркач балык», – жувап еттиләр оннар.

³⁵ Озаман Иисус сымарлады инсана, отурсуннар ерә.

³⁶ Алды еди екмәә хем балыклары, шүкүр етти Аллаха, сора кырып верди үүренижилеринә. Оннар да пайетгиләр инсана.

³⁷ Хепси идиләр да дойундулар. Сора топладылар имәк парчаларыны, еди сепет долу.

³⁸ Оннар, ани идиләр, варды бир дөрт бин адам, карылардан хем ушаклардан каарә.

³⁹ Сонда Иисус бракты инсаны гитсиннәр, Кендиси гирди кайык ичинә да гечти Магдала* ерлеринә.

Нышан истеерләр

16 Фарисейләр хем садукейләр йаклаштылар Иисуса, ки денесиннәр Ону, да истедиләр, гөстерсин бир нышан гөктән.

² Иисус жувап етти оннара: «Ачан авшам олэр, сиз деерсиниз: „Исләә хава олажәк, зерә гөк кырмызы“».

³ Сабаалән деерсиниз: „Бүүн боран олажәк, зерә гөк кырмызы хем булутлу“. Икиүзлүләр, гөк үзүнү танымаа билерсиниз, ама вакытларын нышаннарыны танымээрсыныз?

⁴ Көтү хем ороспу сенселә истеер бир нышан, ама она верилмейежәк башка нышан, Ионанын нышанындан каарә». Сора, бракып оннары, гитти.

Фарисейлерин хем садукейлеринмайасы

⁵ Үүренижиләр, гечәркән гөлүн өбүр тарафына, екмек алмаа унутмуштулар.

⁶ Иисус деди оннара: «Бакын, корунун фарисейлерин хем садукейлерин майасындан».

⁷ Үүренижиләр бири-бирлериннән лафедирдиләр: «Онуштан деер, чүнкү екмек алмадык!»

⁸ Иисус аннарды оннарын дүшүнмеклерини да деди: «Аз инанжылар, нечин лафедерсиниз бири-биринизлән, ани йок екмееиз?»

⁹ Хеп таа аннамээрсыныз мы? Аклыныза гетирмеерсиниз ми, нижә беш екмеклән дойурулду беш бин киши? Кач сепет имәк парчалары топладыныз?

¹⁰ Хем нижә еди екмеклән дойурулду дөрт бин киши. Биткидә кач сепет имәк парчалары топладыныз?

¹¹ Несой аннамээрсыныз, ани сөләмедим екмек ичин? Ама сөледим, корунасыныз фарисейлерин хем садукейлерин майасындан».

¹² Озаман аннадылар, ани деди, корунсуннар диил хамур майасындан, ама фарисейлерин хем садукейлерин үүретмесиндән.

Петринин шаатлыгы Иисус ичин

¹³ Иисус гелди Филип Кесарийасы ерлеринә, орада сорду үүренижилеринә: «Инсан нижә сайэр Бени, Адам Оолуну? Кимим Бән, деерләр?»

¹⁴ Оннар жувап еттиләр: «Кимиси деер, ани Сән – Иоан Ваатизе-дижи, башкасы – Илийа, таа башкасы – Иеремиа еки бир башка пророк».

¹⁵ «Ама сиз не деерсиниз, кимим Бән?» – сорду оннара Иисус.

¹⁶ Симон Петри жувап етти: «Сәнсин Христос, дири Аллахын Оолу!»

¹⁷ Иисус деди: «Хелал сана, Симон, Ионанын оолу, зерә буну ачты сана диил тен хем кан, ама Беним Гөктеки Бобам».

¹⁸ Бән деерим: сән Петрийсин*. Бу таш үстүндә Бән ерлештирежәм Беним клисеми. Өлүм еринин куведи** ону енсейәмейежәк.

¹⁹ Сана вережәм Гөк Падишаклынын анатарларыны, да не баалайажан ердә, о бааланмыш олажәк гөктә, хем не чөзежән ердә, о чөзүлмүш олажәк гөктә».

²⁰ Озаман сыкыдан сымарлады үүренижилеринә сөләмесиннәр кимсейә, ани О /Иисус/ Христос.

Иисус хаберлеер өлүмү хем дирилмеси ичин

²¹ Бундан сора Иисус башлады ачыкламаа үүренижилеринә, ани О ләазым гитсин Иерусалимә, чок зеетленсин аксакаллардан, бүүк попазлардан хем билгичлердән, өлдүрүлсүн да үчүнжү гүнү дирилсин.

²² Петри алды Ону бир тарафа да башлады таказаламаа: «Аллах корусун Сени, Сааби, бөлә бишей разгелмесин Сениннән!»

²³ Ама Иисус дөндү да деди Петрийә: «Узаклан Бендән, шейтан! Сән Бана бир көстексин. Зерә сенин неетлерин диил Аллахтан, ама адамдан».

Несой излейелим Иисусу?

²⁴ Озаман Иисус деди үүренижилеринә: «Ким истеер гелсин Беним ардыма, атылсын кенди-кендиндән, алсын ставрозуну да Бени излесин».

²⁵ Зерә ким истеер куртармаа йашамасыны, кайбедежәк. Ама ким кайбедежәк йашамасыны Беним ичин, о йашамак еденежәк.

* 15:39 Магдала: таа геч текстлердә «Магадан».

* 16:18 Петри – урумжа аннамасы «таш». ** 16:18 Куведи – урумжа «токатлары».

²⁶ Не файда олажэк адама, казансын бүтүн дүннейи, ама кенди йашамасыны кайбетсин? Нейя вар насыл адам диштирсин кенди йашамасыны?

²⁷ Зеря Адам Оолу гележек Гөктеки Бобасынын метинниндя Кенди ангиллериннән барабар да херкезиня ишлериня гөрә өдейежек.

²⁸ Доору сөлеерим сизя, ани кимиси бурада дураннарда олмейежекляр, гөрмейинжя Адам Оолуны, гелиркян Кенди Падишахлыбында».

Иисус пейдаланэр метинниктя

17 Алты гүндан сора Иисус алды салт Петрийи, Иакову хем онун кардашыны, Иоаны, да, гөтүрүп, пиндирди оннары бир үүсек байыр үстүнә.

² Хемен гөрүнүшү диишти оннарын онүндя, үзү йалабийарды гүн гиби. Рубалары да ак-бийаз олду, нижя айдыннык.

³ Бирдән гөстерилди оннара Моисей хем Илийа, ангылары лафедардиляр Иисуслан.

⁴ Петри деди Иисуса: «Сааби, ии, ки бурадайыз. Истәрсейдин, йапалым үч чалмар: бир Сенин ичин, бир Моисей ичин, бир дя Илийа ичин».

⁵ Буну сөләркән, бир айдынныклы булут гөлгесиннән каплады оннары, да булут ичиндән бир сес деди: «Будур Беним севгили Оолум, Онда Беним ислеелиим».

⁶ Ачан үүренижиляр буну ишиттиляр, пек корктулар да үзүкойну дүштүләр.

⁷ Иисус, йаклашып, оннара дииди да деди: «Калкын, хич коркмайын!»

⁸ Ачан оннар бактылар, башка кимсейи гөрмедиляр, Иисустан кааря.

⁹ Ачан инярдиляр байыр үстүндән, Иисус сымарлады оннара: «Кимсейя сөләмейин, не гөрдүнүз, Адам Оолу дирилмейинжя олүдән».

¹⁰ Üүренижиляр сордулар Она: «Нечин билгичляр деерляр, ани илкин лаязым гелсин Илийа?»

¹¹ Иисус жувап етти оннара: «Хакына, ани Илийа илкин гележек да ерлештирежек хепсини.

¹² Ама сөлеерим сизя, ани Илийа шиндән сора гелди, ама ону танымадылар да йаптылар онуннан, не истедиляр. Хеп өля Адам Оолу да оннарын елиндән зеегленежек».

¹³ Озаман үүренижиляр аннадылар, ани Иисус Иоан Ваатизеджи ичин лафедер.

Чоужук фена духтан куртулар

¹⁴ Ачан оннар етиштиляр инсанын йанына, йаклашты Иисуса бир адам, диз чокүп Онун онүндя, бөля йалварды:

¹⁵ «Сааби, ажы беним оолуму, зеря ону кара хасталык чок зееглеер. Чок сыра дүшер атеш ичиня хем су ичиня.

¹⁶ Гетирдим ону Сенин үүренижилериня, ама оннар алыштырмадылар ону».

¹⁷ «Инансыз хем шашырык сенселя! Некадар вакыт таа сизиннән олажам? Некадар вакыт дайанажам сизя? Гетирин ону Бана», – жувап етти Иисус.

¹⁸ Иисус азарлады фена духу, да о чоужуктан чыкты. Чоужук бирдән саа олду.

¹⁹ Озаман үүренижиляр, йалныз Иисуса йаклашып, сордулар: «Нечин биз чыкарамадык фена духу?»

²⁰ «Сизин инансызлынызын бетериня, – жувап етти Иисус. – Доору сизя сөлеерим: еер олурса сиздя инан хардал тоому гиби, да дейярсениз бу байыра: „Дииш бурадан“, о диишежек. Бишей олмайажэк, ани сиз йапамайасыныз.

²¹ Бусой фена духлар чыкэрлар саде дуайлан хем оручлан/».

Иисус енидән хаберлеер олүмүнү хем дирилмесини

²² Ачан оннар барабар Галилеяда булунардылар, Иисус деди оннара: «Адам Оолу верилежек инсан елиня.

²³ Ону өлдүрежекляр, ама үчүнжү гүнү дирилежек». Üүренижиляр чок кахырландылар.

Иисус өдеер харч Айоз бина ичин

²⁴ Ачан етиштиляр Капернаум касабасына, Айоз бинайа ики драхма топлайаннар, гелип Петрийя, сордулар: «Сизин Üүредижиниз өдәмеер ми харч?»

²⁵ «Өдеер», – жувап етти Петри. Ачан Петри гирди ичери, Иисус илкин лафетти: «Симон, насыл сан санэрсын, дүння падишахлары кимдән харч хем верги алэрлар? Кенди оолларындан мы оса йабанжылардан мы?»

²⁶ «Йабанжылардан», – жувап етти Петри. Иисус деди: «Озаман чыкэр, ани оолларын йок зорлары өдесиннәр.

²⁷ Ама гүжендирмейелим оннары дейни, гит гөля, ат балык ченгелини. Ал илк балыы, ани тутулажэк, ач аазыны да булажан бир статир*. Ал ону да өдә беним ичин хем кендин ичин».

Ким ен бүүк?

18 Озаман үүренижиляр йаклаштылар да сордулар Иисуса: «Ким ен бүүк Гөк Падишахлыбында?»

² Иисус чаарды бир ушак, койдуну ону үүренижилерин онүнә

³ да деди: «Доору сөлеерим сизя: еер дөнмәрсейдиниз Аллаха да олмарсайдыныз ушак гиби, биртүрлү биля гирмейежениз Гөк Падишахлыбына.

⁴ Ким йавашланэр, нижя бу ушак, о ен бүүк Гөк Падишахлыбында олажэк.

⁵ Ким дя кабледер бөля бир ушак Беним адыма, о Бени кабледер.

Гүнаха дүшүрмейин башкасыны

⁶ Ама ким гүнаха дүшүрәрся бирини бу ен күчүклердән, ани Бана инанэрлар, она таа исляя, бааласыннар бойнусуна бир бүүк дермен ташы да атсыннар денезин дибиня.

⁷ Вай дүннейя гүнах алдангачлыгы ичин. Зеря йок насыл гелмесин алдангачлар, ама вай она, кимин бетериня алдангачлык гелер.

⁸ Еер елин еки айаан сени гүнаха дүшүрәрся, кес ону да сыбыт. Таа исляя сакат еки чолак өмүря

* 17:27 Статир – дөрт драхма (пара).

гирәсин, некадар ики аяклар хем ики еллән дивеч атешә атыласын.

⁹Еер гөзүн сени гүнаха дүшүрәрсә, чыкар ону да сыбыт. Таа исләә бир гөзлән өмүрә гирәсин, некадар ики гөзлән жендем атешинә атыласын.

Кайып койун

¹⁰Бакын, ашаалатмайын бирисини билә бу ен күчүкләрдән, зерә сөлеерим сизә, оннарын ангиллери гөктә херзаман гөрерләр Беним Гөктеки Бобанын үзүнү.

¹¹Адам Оолу гелди, аарасын хем куртарсын о кайып оланнары./

¹²Нижә сиз санэрсыныз? Варсайды бир адамын үз койуну, да оннарын ичиндән бириси кайбеләрсейди, бракмайажэк мы о доксан докузу байырларда да гитмөйежек ми, аарасын о кайып койуну?

¹³Буларсайды, доору сөлеерим сизә, свинежек онун ичин таа чок, некадар о доксан докуз ичин, ани кайбелмедиләр.

¹⁴Хеп өлә сизин Гөктеки Боба да истәмеер, ки бириси бу күчүкләрдән кайбелсин.

Баашлайын кабаатлы оланы

¹⁵Еер сенин кардашын сана каршы гүнах йапарсайды, гит таказала ону салт сенин хем онун арасында. Еер селәрсейди сени, сән казандын кардашыны.

¹⁶Ама селәмәрсейди сени, ал сениннән таа ики йада үч киши, ики-үч шаат каавилендирсиннәр хербир лафы.

¹⁷Оннары да истәмәрсейди селәмәя, сөлә клисейә. Еер истәмәрсейди клисейи селәсин, олсун сенин ичин, нижә бир тайфән хем нижә бир харччы.

¹⁸Доору сөлеерим сизә: не баалайажэныз ердә, о бааланмыш олажэк гөктә, хем не чөзеженез ердә, о чөзүлмүш олажэк гөктә.

¹⁹Енидән сизә сөлеерим: еер сиздән ики киши кайыл оларсайды истемәя бишей бу ердә, озаман не дә истәрсейдиләр верилежек Гөктеки Бобамдан.

²⁰Зерә нередә вар ики-үч киши топлу Беним адыма, Бән дә булунарым орада оннарын арасында».

Кач сыра баашлайым кардашымы?

²¹Озаман Петри йаклашты Она да деди: «Сааби, кач сыра вар нижә баашлайым кардашымы, ани бана каршы гүнах йапәр? Еди сыра мы?»

²²Иисус жувап етти она: «Бән демеерим сана еди сыра, ама баашла етмиш сыра едишәр.

²³Онуштан Гөк Падишахлы бензеер бир падишаха, ани истеди одешмәя онун чыракларыннан.

²⁴Ачан башлады есап йапмаа, гетирдиләр она бирисини, ангысы она борчлуду он бин талант*.

²⁵Чүнкү йокту нейлән одесин, чорбажы сымарлады, сатсын кендисини, карысыны, ушакларыны хем хепсини, не вар онда, ки боржу оденсин.

²⁶Озаман чырак дүштү үзүкойну ерә, баш илтти чорбажыйа да

деди: „Чорбажы, беклә бираз таа, өдейежам сана бүтүн боржуму“.

²⁷Чорбажынын жаны ажыды о чыраа, баашлады боржуну да салверди, гитсин.

²⁸О чырак, ачан чыкты дышары, каршы гелди кафадарларындан бирисиннән, ангысы борчлуду она үз динар. О чырак тутту ону, сыкты гыртланыны да деди: „Одә боржуну!“

²⁹Онун кафадары дүштү ерә үзүкойну да йалварарды: „Дайан бираз да, өдейежам бүтүн боржуму“.

³⁰Ама о кайыл олмады, гөтүрдү ону да капады зындана, боржуну одесин дейни.

³¹Кафадарлары гөрдүләр буну да пек гүжендиләр. Оннар гиттиләр да сөледиләр хепсини чорбажыйа.

³²Озаман чорбажы чаарды бу кулу кендисинә да деди она: „Йарамаз чырак, бән хепси сенин боржуну баашладымы, зерә сән йалвардын.“

³³Дүшмәрди ми, сән дә ажыйасын кафадарыны, нижә Бән сени ажыдым?»

³⁴Чорбажы үфкеленди да верди ону зееглейжилерин еллери-нә, одесин бүтүн боржуну дейни.

³⁵Хеп өлә йапажэк сизә Гөктеки Бобам да, еер сиз бүтүн үректән баашламарсайдыныз сизин кардашынызы».

Дүшер ми, кары-кожса айырылсыннар?

19 Бөлә лафеттиктән сора Иисус Галилейадан гечти да гелди Иудея ерлеринә, Иорданын өбүр тарафына.

²Онун ардына гитти чок инсан. Орада О алыштырды хасталары.

³Фарисейләр гелдиләр денесиннәр Ону дейни, да дедиләр: «Дүшер ми адам айырылсын карысындан хербир себеп бетеринә?»

⁴Иисус жувап етти оннара: «Не, окумадыныз мы, ани Йарадыжы баштан йаратты инсаннары, олсуннар адам хем кары.

⁵Да деди: „Онуштан бракажэк адам бобасыны хем анасыны да бирлешежек карысыннан. Икиси бир гүүдә олажэк“.

⁶Бутақым олажэклар диил ики, ама бир гүүдә. Олә ки, не Аллах бирлештирди, инсан ону айырмасын».

⁷Оннар сордулар: «Олейсә, нечин Моисей сымарлады, кожа версин карысына айырылмак кийады да айырылсын ондан?»

⁸Иисус жувап етти оннара: «Сизин инатлынызын бетеринә изин верди Моисей, айырыласыныз карыларыныздан, ама баштан диилди өлә.

⁹Бән сизә деерим: хербир адам, ангысы айырыләр карысындан диил хайырсызлык бетеринә да евленер башкасына, ороспулук йапәр. /Ким дә евленер кожасындан айырылмыш карыйа, о да ороспулук йапәр».

¹⁰Онун үүренижилери дедиләр: «Еер бөлә дурарсайды ишләр кары-кожайлан, озаман таа ии хич евленемәя!»

¹¹О жувап етти оннара: «Хепси кабледәмеер буну, ама саде оннар, кимә верили.

¹²Зерә вар евнухлар* – дуумактан евнух. Вар инсандан йапылы

* 18:24 Бир талант – 6000 динар. Бир динар – бир гүнүн хакыйды.

* 19:12 Евнух – евленәмейән адам.

евнухлар. Хем вар евнухлар, ангылары кенди-кендилерини евнух йаптылар Гök Падишахлыы ичин. Ким кабледäбилер буну, ко каблетсин».

Иисус иисöзлеер ушаклары

13 Озаман гетирдилär Иисуса ушаклары, О койсун еллерини оннарын үстүнä дейни да дуа етсин оннар ичин, ама үүренижилär азарладылар оннары.

14 Иисус деди: «Бракын ушаклары, гелсиннär Бана, да дургутмайын оннары, зерä Гök Падишахлыы оннарын гибилери ичин».

15 Еллерини оннарын үстүнä койдуктан сора Иисус гитти орадан.

Зенгинник хем дивеч йашамак

16 Бир адам йаклашты Иисуса да сорду Она: «Üүредиж, не иилик йапайым, ки дивеч йашамак еденейим?»

17 Иисус жувап етти она: «Нечин сорэсын Бана „не иилик“? Салт бир Аллах ии. Еер истärсейдин öмүрä гирмää, таманна сымарламаклары».

18 «Ангыларыны?» – сорду о адам. Иисус жувап етти: «Öлдүрмейäсин, ороспулук йапмайасын, чалмайасын, йаланжы шаат олмайасын,

19 бобаны-ананы икрамнайасын хем йакын оланыны, нижä кендини, севäсин».

20 Генч олан жувап етти: «Хепсини буннары таманнадым /таа генчлиимдän/. Не таа бана етишмеер?»

21 «Еер истärсейдин таман олмаа, гит да сат варлыны, пайет

фукааралара, да олажэк хазнан гөктä. Сора гел да излä Бени», – деди Иисус.

22 Ачан генч олан ишитти бу лафлары, гүженик гитти, зерä чок зенгиннии варды.

23 Иисус деди үүренижилеринä: «Доору сөлеерим сизä, не зор бир зенгин адам Гök Падишахлыына гирсин!»

24 Хем да сөлеерим сизä, ани таа илин бир девä ииненин кулаандан гечсин, некадар бир зенгин адам Аллахын Падишахлыына гирсин».

25 Üүренижилär, буну ишидип, чок шаштылар да дедилär: «Озаман ким куртулабилир?»

26 Иисус бакты уз оннара да деди: «Бу инсана олмаз, ама Аллаха хепси олуру».

27 Озаман Петри деди: «Тä, биз брактык хепсини да гелдик Сеннин ардына. Бизä не олажэк?»

28 Иисус жувап етти: «Доору сөлеерим сизä, ани ачан Адам Оолу отуражэк Кенди метинниндä, чорбажылык скемнесиндä, ени заманда, сиз, ани гелдиниз Беним ардыма, отуражэныз оники чорбажылык скемнелериндä, даава кесерäk Израилин оники тамызлыына.

29 Хепси, ким бракты евини йада кардашларыны, кызкардашларыны, бобасыны, анасыны, /карысыны, / ушакларыны еки мерасыны Беним адым ичин, кабледежек үз катына таа чок хем дä еденежек дивеч йашамак.

30 Ама чойу илк оланнардан битки олажэк, чойу да биткилердän илк олажэк.

Баада ишчилär ичин öрнек

20 Зерä Гök Падишахлыы бензер бир чорбажы адама, ани чин сабаалän чыкты, кенди баасына ишчи тутсун.

2 Ишчилärлän аннашты, öдесин бирär динар гүндä, сора йоллады оннары кенди баасына.

3 Чыкып бир үчүнжү саатта*, башка хайлак дураннары гөрдү мейданда.

4 Сора деди оннара: „Сиз дä гидин беним баайымда ишлемää. Не дүшер, öдейжäm сизä“. Оннар гиттилär.

5 Енидän чыкты бир алтынжы хем докузунжү** саатта, хеп öлä йапты.

6 Биткидä, онбиринжи*** саада йакын, булду башка хайлак дураннары да деди оннара: „Нечин бурада бүтүн гүн хайлак дурэсыныз?“

7 Оннар жувап еттилär: „Чүнкү бизи кимсей ишä алмады“. О деди: „Сиз дä гидин беним баайыма да не дүшер кабледежениз?“

8 Авшамнен баайын чорбажысы деди кенди хазнатарына: „Чаар ишчилери да öдä, чекедип биткилериндän илкинкелериндän“.

9 Оннар, ани гиттилär ишä онбиринжи саатта, гелип каблеттилär бирär динар.

10 Илкинкелери, гелдийнän, есап еттилär, ани кабледежеклär таа чок. Ама оннар да каблеттилär хеп бирär динар.

11 Ачан каблеттилär парайы, башладылар баайын чорбажысына каршы мырылданмаа.

12 Да дейäрдилär: „Сонда оланнар ишледилär саде бир саат, ама öдеклän сän йаптын оннары бизимнän бир. Биз са гечирдик бүтүн гүнүн кызгынныын аарлыны“.

13 Чорбажы оннарын бирисинä жувап етти: „Достум, бän сени хич йаландырмадым. Аннашмадын мы бенимнän бир динара?“

14 Ал, не сенин, да гит. Бän истеерим бу сондакы инсана да öдейим хеп öлä, нижä сана.

15 Доорулуум йок му кенди парамнан йапайым, не истеерим? Оса сän кысканэрсын, ани бän ии үреклийим?“

16 Öлä ки, сондакылар илк олажэк, илклär да битки олажэк. /Зерä чок чаарылмыш, ама аз сечилмиш/».

Иисус үчүнжү сыра хаберлеер öлүмүнү хем дирилмесини

17 Ачан гидäрдилär Иерусалимä, Иисус йолда алды бир тарафа оники үүренижисини да деди оннара:

18 «Тä, биз гидериз Иерусалимä. Адам Оолу верилежек бүүк попазларын хем билгичлерин елинä. Она даава кесилежек öлүмä,

19 да Ону йабанжыларын елинä вережеклär, ки гүлмää алсыннар, камчийлан дүүсүннär да ставроза герсиннär, ама О үчүнжү гүнү дирилежек».

* 20:3 Üчүнжү саат – саат докуз сабаалän. ** 20:5 Алтынжы, докузунжү саат – саат оники, саат үч үүлендän сора. *** 20:6 Онбиринжи саат – саат беш үүлендän сора.

Бир ананын истемеси

²⁰Озаман Зеведейин оолларын аналары йаклашты Иисуса оолларыннан барабар, баш иилтти да несә йалварарды Она.

²¹Иисус сорду: «Не истеерсин?» «Сымарла, ки Сенин Падишахлыгында беним бу ики оолум отурсуннар бириси Сенин саа тарафында, бириси дә сол тарафында», – жувап етти бу ана.

²²Озаман Иисус деди: «Билмеерсиниз, не истеерсиниз. Вар мы нижә сиз ичәсиниз о чөлмектән, ани Бән ичежәм /хем ваатиз оласыныз о ваатизликлән, ани Бән олажам/?» «Вар нижә», – жувап етти оннар.

²³Иисус деди: «Хакына, ани ичежениз Беним чөлмеемдән /хем ваатиз олажэныз о ваатизликлән, ани Бән олэрым/. Ама Бендән тутунмээр, изин верейим отурмаа саа еки сол тарафымда. Бу верилежек оннара, кимә хазырланмыш Бобамдан».

²⁴Калан он үүренижиләр, ишидип буну, үфкелендиләр бу ики кардаша.

²⁵Иисус чаарды оннары да деди: «Билерсиниз, ани миллетлерин өндержилери чорбажылык едерләр оннарын үстүнә хем бүүклерии заабитлик едерләр.

²⁶Ама сизин аранызда бөлә олмасын. Ким сиздән истеер бүүк олсун, о изметкәр олсун каланына.

²⁷Ким сиздән истеер илк олсун, о чырак олсун өбүрлерә.

²⁸Зерә Адам Оолу гелмеди, ки Она измет етсиннәр, ама Кенди измет етсин инсана хем версин

йашамасыны чойун еринә, ки куртарабилсин оннары».

Ики көөр Иерихон касабасында

²⁹Ачан чыкардылар Иерихон касабасындан, чок инсан гитти Иисусун ардына.

³⁰Тә, йол бойунда отурарды ики көөр адам. Оннар ачан ишиттиләр, ани Иисус гечер орадан, башладылар баармаа: «Сааби, Давидин Оолу, ажы бизи!»

³¹Инсан таказалады оннары, суссуннар дейни, ама оннар таа пек баарардылар: «Сааби, Давидин Оолу, ажы бизи!»

³²Иисус дургунду, чаарды оннары да сорду: «Не истеерсиниз йапайым сизә?»

³³«Сааби, ачылсын гөзлеримиз!» – деди оннар.

³⁴Иисусун жаны ажыды, да дииди оннарын гөзлеринә. Көөр оланнар чабук гөрмәк едендиләр. Оннар гиттиләр Онун ардына.

Иисус гирер Иерусалимә

21 Ачан йаклаштылар Иерусалимә да етиштиләр Виффагия күүйүнә, Зейтин байырын йанына, Иисус йоллады ики үүренижисини

²да деди оннара: «Гидин өндеки күүйә, да гирикән күү ичинә, хем булажэныз баалы бир ешек, кодуу да йанында. Чөзүн да гетирин Бана.

³Еер биркимсей сорарсайды бишей сизә, жувап един, ани оннар ләазым Саабийә, сора хемен геери йоллайажэк».

⁴Хепси буннар олду, таманнансын дейни, не хаберленмишти прооктан, ани деер:

⁵«Сөлейин Сионун кызына*: „Сенин Падишахын сана гелер, йаваш, атлы бир ешек үстүндә, ешәән кодуу үстүндә“».

⁶Үүренижиләр гиттиләр да йаптылар, нижә Иисус деди.

⁷Гетирдиләр ешәа хем кодуу, дөшедиләр кенди рубаларыны оннарын үстүнә, да сора О атлы пинди кодуун үстүнә.

⁸Инсандан чойу дөшәрдиләр рубаларыны йол үстүнә, башкалары кесәрдиләр аачлардан даллары да йол үстүнә серәрдиләр.

⁹Инсан, ани гидәрди өнү сора хем арды сора баарарды: «Осанна**», Давидин Оолу! Иисөзленмиш олсун, Саабинин адына Гелән! Осанна үүсек гөклердә!»

Иисус паклээр Айоз бинайы

¹⁰Ачан Иисус гирди Иерусалим ичинә, бүтүн касабә кайнамаа башлады. Хепси сорардылар: «Кимдир Бу?»

¹¹«Иисус, пророк Галилейадан, Назарет касабасындан», – жувап едәрди башкалары.

¹²Иисус гирди Айоз бина аулуна да коолады орадан хепсини, ким сатарды хем аларды, девирди пара диштиреннерин масаларыны хем гугуш сатаннарын скемелерини.

¹³Да деди оннара: «Вар йазылы: „Беним евимә денежек дуа еви“. Ама сиз чевирдиниз ону хайдут ининә».

¹⁴Гелди Она көөрлар хем топаллар, да О алыштырды оннары.

¹⁵Бүүк попазлар хем билгиләр, гөрүп мераклы ишлери, ани О йапарды, хем ушаклары баараркан Айоз бинада: «Осанна, Давидин Оолу!», үфкелендиләр.

¹⁶«Ишидерсин ми, не деерләр?» – сордулар Иисуса. «Елбетки, – жувап етти Иисус. – Ажаба, сиз хич окумадыныз мы: „Ушакларын хем мемедә евлатларын аазындан Сән метинник чыкардын?“»

¹⁷Сора бракты оннары да, чыкып касабадан, йолланды Вифанийа күүйүнә да орада гежеледи.

Мейвасыз инжир фиданы

¹⁸Сабаалән, дөнерәк касабайа, Иисус ажыкты.

¹⁹Йол бойунда гөрдү бир инжир фиданы. Йаклашып она, йапраклардан каарә бишей булмады да деди: «Бүүндән өтәа хич мейва йапмайасын!» Инжир фиданы осаат куруду.

²⁰Ачан үүренижиләр гөрдүләр буну, шаштылар: «Насыл бу инжир фиданы бөлә тез куруду?»

²¹Иисус оннара жувап етти: «Доору сөлеерим сизә, еер инаныныз олайды хем икиләмейдиниз, сиз йапажэидыныз диил салт буну, не бу фиданнан олду, ама дейежейдиниз бу байыра: „Калк да атыл дениз ичинә“, – о да олажэиды.

²²Инаннан дуа едәрсейдиниз, не дә истейеженез, кабледеженез».

Иисусун заабитлиии

²³Иисус гирди Айоз бина аулуна, да, ачан үүредәрди инсаны,

* 21:5 Сионун кызы – Иерусалимин инсаны. ** 21:9 Осанна – селәмнемәк лафы, аннамасы «шинди куртар».

гелдиләр бүүк попазлар хем халк аксакаллары да дедиләр Она: «Не заабитликлән йапэрсын бу ишлери, хем ким верди Сана бу заабитлиий?»

24 Иисус жувап етти оннара: «Койаажам Бән дә сизә бир соруш. Жувап един Бана, сора Бән дә сизә сөлейжәм, не заабитликлән йапэрым бу ишлери.

25 Иоанын ваатизлии нередән? Гөктән ми оса инсандан мы?» Оннар бири-бириннән лафедәрдиләр: «Еер дейәрсәк: „Гөктән“, О дейежәк: „Олейсә, нечин она инанмадыныз?»

26 Ама дейәрсейдик: „Инсандан“, – коркэрыз халктан, зерә хепси инанэр, ани Иоан пророк».

27 Онуштан жувап еттиләр Иисуса: «Билмеериз». О да деди оннара: «Бән дә сизә сөләмейежәм, не заабитликлән йапэрым бу ишлери.

Ангысы сеслейижи?

28 Несой аннээрсыныз? Бир адамын варды ики оолу. О гитти илкинкинә да деди: „Оолум, гит бүүн да ишлә беним баайымда“.

29 Ама оолу жувап етти: „Истәмеерим“, ама сора пишман оолу да гитти.

30 Сора йаклашты икинжисинә да хеп бөлә деди. Бу оол жувап етти: „Гидерим, чорбажы!“, ама гитмеди.

31 Ангысы оннардан таманнады бобанын истедиини?» «Илкинкиси», – жувап етти оннар. Иисус деди оннара: «Доору сөлеерим сизә, ани харччылар хем маскара-

лар* сизин өнүнүз сора гидерләр Гөк Падишахлынына.

32 Зерә Иоан гелди, доорулук йолуну гөстерсин. Сиз ону инанмадыныз, ама харччылар хем маскаралар инандылар. Сиз гөрдүнүз буну, ама хеп окадар пишман олмадыныз гүнахларыныздан хем инанмадыныз.

Фена баажылар

33 Сеслейин бир башка өрнек. Варды бир ев чорбажысы, ангысы койду бир баа, долайлады ауллан, ортада казды ер үзүм тәскасы ичин, йывды бир бекчи күлеси, сора, баайы верип баажылар, гитти башка мемлекетә.

34 Ачан гелди үзүм вакиды, йоллады кенди чырақларыны баажылар, ки алсыннар берекедини.

35 Баажылар туттулар онун чырақларыны, бирисини дүүдүләр, икинжисини өлдүрдүләр, таа башкасыны ташладылар.

36 Сора чорбажы йоллады башка чырақлары, таа чоклук, некадар илкин. Баажылар оннарлан йаптылар хеп өлә, нижә илкинкиләрлән.

37 Сонда йоллады оннара кенди оолуну да деди: „Оолуму кабледирләр икраманн“.

38 Ама баажылар, ачан гөрдүләр оолуну, дедиләр бири-биринә: „Тә чорбажынын оолу, хайди өлдүрелим ону, да баа бизә калажәк“.

39 Туттулар ону, чыкардылар баадан бир тарафа да өлдүрдүләр.

40 Шинди, ачан гележәк баайын чорбажысы, не йапажәк бу баажыларлан?»

41 Оннар жувап еттиләр: «Бу хайырсызлары, зетлейип, өлдүрежәк. Баайы башка баажылар вережәк, ангылары вақыдында она берекедини вережәкләр».

42 Иисус деди оннара: «Не, окумадыныз мы Айоз Йазыда: „Таш, ани усталар сыбытты, сонда етишти көшә ташы олсун. Бу – Саабидән, хем пек шашмаклы иш бизим ичин!“

43 Онуштан деерим сизә, ани Аллахын Падишахлыны сиздән алынажәк да башка миллетә баашланажәк, ани вақыдында мейвасыны вережәк.

44 Ким дүшежәк бу таш үстүнә, езилежәк. Ама кимин үстүнә таш дүшежәк, ону туз-буз йапажәк».

45 Иисусун өрнеклерини селедиктән сора, бүүк попазлар хем фарисейләр аннадылар, ани лаф гитти оннар ичин.

46 Оннар аарардылар Ону тутсуннар, ама коркардылар инсандан, зерә инсан сайарды Ону пророк.

Падишах дүүнү

22 Иисус, енидән лафедип, оннара өрнекләрлән сөледип:

2 «Гөк Падишахлыны бензәр бир падишаха, ангысы йапты дүүн кенди оолуна.

3 Йоллады чырақларыны, чаарылмышлары дүүнә теклиф етсиннәр, ама оннар истәмедиләр гелмәә.

4 Сора енидән йоллады башка чырақларыны, дейип: „Сөлейин чаарылмышлары: Софра хазыр, курулу, өкүзлерим хем бесли хайваннарым кесили, хепси хазыр, гелин дүүнә!“

5 Ама оннар есаба алмадылар. Бириси гитти тарласыны бакмаа, башкасы гитти алыш-вериш йапама.

6 Таа башкалары туттулар чырақлары, гүлмәә алып, өлдүрдүләр оннары.

7 Ачан ишитти буну падишах, үфкеленди, йоллады аскерлерини да телеф етти бу өлдүрүжүлери, йакты оннарын касабаларыны.

8 Сора деди чырақларына: „Дүүн хазыр, ама чаарылмышлар диил йакышык гелмәә.

9 Гидин йол чатырыкларына, чаарыныз дүүнә хепсини, кими булажэныз“.

10 Куллар гиттиләр сокаклары, топладылар хепсини, кими булдулар: иилери хем көтүлери. Дүүн ери долду конакчыларлан.

11 Падишах гирди, гөрсүн конакчылары, да гөрдү орада бир адам, ани диилди дүүн рубасыннан гийимни.

12 „Ба дост, – деди она чорбажы, – несой сән дүүн рубасыз бураыйи гирибидин?“ О адам сусарды.

13 Озаман падишах деди кенди изметкерлеринә: „Баалайын онун еллерини хем аякларыны да атын ону дышанкы караннаа. Орада олажәк ааламак хем диш гыжырдатмасы“.

14 Зерә чок чаарылмыш, ама аз сечилмиш».

Хак Кесара хем Аллах

15 Озаман фарисейләр гидип аннаштылар, несой тутсуннар Иисусу лафлан.

16 Йолладылар Она кенди үүренижилерини, Иродун адамнарыннан

* 21:31 Маскара – кары, ани ороспулук йапэр пара ичин.

барабар, десиннәр: «Үүредиж, биз билериз, ани доору адамсын, Аллахын йолуну хакына үүредерсин, кимсейә пай тутмээрсин, зерә адам үзүнә бакмээрсин.

17 Өлә ки, сөлә бизә, несой сәйәрсин, дүшер ми өдемәә харч Кесара* оса дүшмеер ми?»

18 Ама Иисус, билерәк оннарын көтү неетлерини, деди: «Нечин Бени денеерсиниз, икиүзлүләр?»

19 Гөстерин Бана парайы, нейлән өденер харч!» Оннар гетирдиләр Она бир динар.

20 Иисус сорду оннара: «Кимин ресими хем ады йазылы бурада?»

21 «Кесарын», – жувап етти оннар. Озаман Иисус деди: «Верин Кесара не Кесарын, ама Аллага не Аллахын».

22 Шаштылар бу лафлара да, Ону бракып, гиттиляр.

Соруш дирилмәк ичин

23 Хеп о гүнү Иисуса гелди садукейләр, ангылары деерләр, ани йок дирилмәк, да сордулар:

24 «Үүредиж, Моисей деди: „Еер биркимсей өләрсеиди таа ушаа олмадыйнан, онун кардашы ләазым евленсин бу карыйа да калдырсын ушак өлмүш кардашына тамызлык ичин“.

25 Варды биздә еди кардаш. Ил-киниси евленди да өлдү. Чүнкү йокту ушаа, кенди карысыны бракты кардашына.

26 Хеп өлә олду икинжисиннән дә, үчүнжүсүннән дә, единжисиннән дә.

27 Хепсиндән сора өлдү кары да.

28 Дирилмектә ангысынын бу едесиндән карысы о олажәк? Зерә хепси йашады онуннан».

29 Иисус жувап етти оннара: «Йанылэрсыныз, зерә билмеерсиниз не Айоз Йазылары, не да Аллахын куведини.

30 Зерә өлүләр дирилдийнән евленмейежеклар, ама олажәклар, нижә Аллахын ангиллери гөктә.

31 Өлүлерин дирилмеси ичин окумадыныз мы, не Аллах сизә деер:

32 „Бән Авраамын Аллахы, Исаакын Аллахы хем Иаковун Аллахыйым“. Аллах – диил өлүлерин Аллахы, ама дирилелрин».

33 Инсаннар, ани сесләрдиләр, шаштылар Иисусун үүретмесинә.

Ен бүүк сымарламак

34 Фарисейләр, ачан ишиттиляр, ани Иисус сустурду садукейлери, топландылар бирери.

35 Оннардан бир закон үүредижиси, Иисусу денесин дейни, койду она бөлә бир соруш:

36 «Үүредиж, ангы сымарламак ен бүүк Законда?»

37 Иисус жувап етти: «„Севәсин Сааби Аллахыны бүтүн үрәәннән, бүтүн жаныннан хем бүтүн аклыннан“.

38 Будур илк хем ен бүүк сымарламак.

39 Икинжиси буна бензәр: „Севәсин йакын оланыны, нижә кендини“.

40 Бу ики сымарламакта тутунэр бүтүн Закон хем пророклар».

Христос – кимин оолу?

41 Ачан топлуйдулар фарисейләр бирердә, Иисус сорду оннара:

42 «Не дүшүнерсиниз сиз Христос ичин? Кимин оолу О?» «Давидин», – жувап етти оннар.

43 Иисус деер оннара: «Өлейсә, нечин Давид, Аллахын Духундан кулланылмыш, адлээр Ону „Чорбажы“, дейип:

44 „Сааби деди беним Чорбажыма: Отур саа тарафымда, Бән койунжа Сенин душманнарыны айкалары алтына“.

45 Чүнкү Давид адлээр Ону „Чорбажы“, несой О олабилер Давидин оолу?»

46 Кимсей жувап едәмеди Она бир дә лаф. О гүндән сора артык кимсей кыйышмады бишей сорсун Она.

Азар билгичлерә хем фарисейлерә

23 Сора Иисус данышты инсана хем Кенди үүренижилеринә

2 да деди: «Билгичләр хем фарисейләр отурэрлар Моисейин ериндә.

3 Онуштан хепсини, не сөлеерләр сизә, коруйун хем йапын. Ама не йапэрлар, сиз йапмайын. Зерә оннар сөлеерләр, ама йапмээрлар.

4 Баалээрлар аар үкләр, ани зор гөтүрмәә. Койэрлар инсанын сыртына, ама кендилери баарлем пармааннан кымылдатмээрлар.

5 Хепсини инсана гөстермәк ичин йапэрлар. Дуа пачкаларыны бүүлдееерләр, руба етеклерини узун пүскүлләрлән йапэрлар.

6 Северләр отурмаа өндеки ерә конак софраларында хем илк скемнелерә синагогаларда.

7 Беенерләр, инсан селәм версин оннара мейданнарда да десиннәр: „Үүредиж!“

8 Ама сиз кендинизә „Үүредиж!“ сөлеттирмейин, зерә сиздә бир үүредиж – Христос, ама сиз хепсиниз кардашыныз.

9 Бу ердә кимсейә демейин „Боба“, зерә сизин бирдир Бобаныз, ани гөктә булунэр.

10 Кимсейә демейин „Өндержи“, зерә бирдир сиздә Өндержи – Христос.

11 Сизин аранызда ен бүүйү сизә изметкәр олсун.

12 Ким кендини үүсеклендирер, о ашааландырылажәк, ким кендини ашааландырэр, о үүсеклендирележәк.

13 Вай сизә, билгичләр хем фарисейләр, икиүзлүләр! Зерә сиз капээрсыныз инсана Гөк Падишалыны. Кендиниз гирмеерсиниз, ким дә гирмәә истеер, бракмээрсыныз.

14 Вай сизә, билгичләр хем фарисейләр, икиүзлүләр! Сиз кемирерсиниз дулларын евлерини, ама гөстермәк ичин узун дуалар йапэрсыныз. Онуштан жезаныз чок аар олажәк./

15 Вай сизә, билгичләр хем фарисейләр, икиүзлүләр! Зерә сиз доланэрсыныз ери хем денизи, кичевирәсиниз баарлем бирисини дининизә, да чевирип, йапэрсыныз ону бир жендем адамы, ики кат таа фена сиздән.

16 Вай сизә көөр өндержиләр, ани деерсиниз: „Еер емин едәрсеиди

* 22:17 Кесар – Рим (Рома) императору.

биркимсей Айоз бинайлан, диил бишей. Ама емин едәрсейди Айоз бинанын алтыныннан, о баалы емининнән“.

17 Фикирсизләр хем көөрлар, не таа бүүк? Алтын мы оса Айоз бинамы, ани айозлээр алтыны?

18 Хем деерсиниз: „Еер биркимсей емин едирсейди курбанниклан, диил бишей, ама емин едирсейди курбаннан, ани курбанник үстүндә, о баалы емининнән“.

19/Фикирсизләр хем/ көөрлар! Не таа бүүк, курбан мы, оса курбанник мы, ани курбаны айозлээр?

20 Өлә ки, ким емин едер курбанниклан, о емин едер хепсиннән, не вар онун үстүндә.

21 Ким емин едер Айоз бинайлан, о емин едер Айоз бинайлан хем Онуннан, Ким орада йашээр.

22 Хем ким емин едер гөклән, емин едер Аллахын чорбажылык скемнесиннән хем скемнедә Отураннан.

23 Вай сизә, билгичләр хем фарисейләр, икиүзлүләр! Зерә сиз верерсиниз онунжу пайыны наанедән, марардан хем кимйондан, ама бракэрсиниз таманнанмадык Закондан ен паалы ишлери: доорулуу, ажьйанныы хем инаны. Буннары ләазым йапасыныз, каланыны да бракмайасыныз!

24 Көөр өндержиләр, ани сиври синәә сүзерсиниз, ама девейи йудэрсиниз!

25 Вай сизә, билгичләр хем фарисейләр, икиүзлүләр! Сиз йыкээрсыныз чөлмәән хем чанаан дышансыны, ама ичйансы долу хырсызлыклан хем тамахлыклан.

26 Көөр фарисей! Илкин пакла чөлмәән /хем чанаан/ ичйансыны, сора пак олажэк дышансы да.

27 Вай сизә, фарисейләр хем билгичләр, икиүзлүләр! Зерә сиз нижә киречли мезарлар, ани дышандан гөрүнерләр гөзәл, ама ичйандан долу өлүлерин кемиклериннән хем хертүрлү мындарлыклан.

28 Хеп өлә сиз дә дышандан гөстерилерсиниз инсанын онүндә доору, ама ичйандан долуйсунуз икиүзлүлүклән хем законсузлуклан.

29 Вай сизә, билгичләр хем фарисейләр, икиүзлүләр! Зерә сиз дүзерсиниз пророклары мезарларыны хем донадэрсиниз доору адамнарын анылмак ташларыны.

30 Сиз деерсиниз: „Еер биз йашайайдык бизим деделерин вакыдында, кайыл олмайажэйдик пророклары каныны дөкмәә“.

31 Бутаком сиз кенди-кендини-зә каршы шаатлык едерсиниз, ани сиз пророк өлдүрүжүлерин оолларыйсыныз.

32 Хайди, битирин, не бобаларыныз чекеттирди.

33 Йыланнар, зихирли йылан йаврулары! Несой куртулажэныз жеңдемин жезасындан?

34 Онун ичин, тә, йоллээрм сизә пророклары, аарифлери хем билгичлери. Кимисини өлдүрежениз да ставроза гережениз, башкаларыны дүүйежениз сизин синагогаларда хем коолайажэныз оннары касабадан касабайа.

35 Өлә ки, сиз жувап едежениз хепси доору оланнарын каннары ичин, ани дөкүлдү бу ердә, кабаатсыз Авелин канындан, Варакхийанын оолунун, Захарийанын

канынадан, ангысыны өлдүрдүнүз Айоз бина хем курбанник арасында.

36 Доору сөлеерим сизә, ани хепси буннар ичин бу бой инсан жувап едежек.

Иерусалим ичин аалайыш

37 Иерусалим, Иерусалим, ани өлдүрерсин пророклары хем ташлан дүүйерсин сана йолланылмышлары! Кач сыра истедим топлыйм сенин ушакларыны, нижә клочка топлээр пиличлерини канатлары алтына, ама сиз истәмединиз!

38 Тә, евиниз сизә бош бракытэр.

39 Сөлеерим сизә, ани бүүндән өтәә гөрмейежениз Бени, демейинжә: „Иисозленмиш олсун, Ким гелер Саабинин адына!“

Битки вакыдын нышаннары

24 Ачан Иисус чыкты Айоз бинадан да йолланды гитмәә, үүренижиләр йаклаштылар Она, гөстерсиннәр Айоз бинанын йапыларыны.

2 Ама Иисус деди оннара: «Гөрерсиниз ми хепсини буннары? Доору сөлеерим сизә, ани калмайажэк бурада таш үстүндә таш, хепси йыкылажэк».

3 Ачан Иисус отурду Зейтин байыры үстүндә, үүренижилери йалныз Она йаклаштылар да дедиләр: «Сөлә бизә, незаман олажэк буннар хем несой нышан Сенин гелмени хем заманын биткисини гөстережек?»

4 Иисус жувап етти оннара: «Бакын, биркимсей алдатмасын сизи.

5 Зерә чойу гележек Беним адыма да дейежек: „Бәним Христос“, да чойуну алдадажэklar.

6 Ишидежениз женк уултусу хем хабер женкләр ичин. Бакын, коркмайасыныз. Зерә хепси буннар ләазым олсун, ама бу таа диил биткиси.

7 Зерә миллет миллетә, падишахлык падишахлаа каршы калкажэк. Кими ерлердә олажэк аачлык, /салгыннар/ хем ер тепремелери.

8 Ама хепси буннар салт бүүк кахырларын чекетмеси.

9 Озаман зеедлейежекләр сизи хем өлдүрежекләр, хем Беним адым ичин хепси миллетләр сиздән азетмейежек.

10 Чойу инандан дүшежек. Бирри-бирини сатажэklar хем азетмейежекләр бири-бириндән.

11 Калкажэк чок йаланжы пророklar да чойуну алдадажэklar.

12 Законсузлук зееделенежек, онуштан чойунда севги сууажэк.

13 Ама ким биткийадән дайанажэк, о куртулажэк.

14 Гөк Падишахлыын Ии Хаברי бүтүн дүннедә насаат олажэк, шаатлык олсун хепси миллетләрә, да озаман биткиси гележек.

15 Өлә ки, ачан гөрежениз дикили айоз ердә ииренч иши, ани бозгунжулук йапэр, ангысы ичин лафетти пророк Даниил, – ким окуйэр, аннасын –

16 озаман ким олажэк Иудейада, качсын байырлара.

17 Ким булунажэк ев үстүндә, инмесин алмаа бишей ичйандан.

18 Ким олажэк кырда, дөнмесин геери үст рубасыны алмаа.

19 О гүннердә вай маамул хем ушак емзирән карылар!

20 Дуа един, качманыз разгел-месин кышын еки жумертеси.

21 Зерә озаман бүүк зее т ола-жэк, ани олмады дүннейин курул-масындан бүүнадан хем олмайа-жэк да.

22 Еер о вакыт кысалдылмайды, кимсей куртуламайажэйдь, ама сечилмишлерин хатыры ичин о вакыт кысалдылды.

Адам Оолунун гелмеси

23 Озаман еер биркимсей дейәр-сейди сизә: „Тә, Христос бура-да!“ еки: „Христос орада!“, инан-майын.

24 Зерә пейдаланажэк йаланжы христослар хем йаланжы пророк-лар. Йапажэklar бүүк нышаннар хем шашмаклы ишләр, алдатсын-нар дейни, оларсайды колай, ар-тык сечилмиш оланнары да.

25 Тә, Бән вакытча сизә хабер-ледим.

26 Олә ки, еер дейәрсейдиләр сизә: „Тә, О чол ердә!“, гитмейин, еки: „Тә, О саклы ичердә!“, инан-майын.

27 Зерә, нижә чимчирик чакэр гүндуусундан да гөрүнер гүнба-тысына кадар, олә олажэк Адам Оолунун гелмеси дә.

28 Нередә олажэк леш, орайы топланажэк леш карталлары.

29 О зее т гүннериндән сора хе-мен гүн караражэк, ай вермейежэк айдынныны, йылдызлар гөктән дүшежекләр, хем гөкүн куветле-ри сарсаланажэк.

30 Озаман гөктә Адам Оолунун нышаны гөстерилежэк. Озаман хепси ердеки сенселеләр аалайа-жэк. Гөрежекләр Адам Оолуну, геләркән гөкүн булутлары үстүн-дә бүүк куветлән хем метинник-лән.

31 О йоллайажэк бүүк бору се-синнән ангиллерини. Оннар топ-лайажэklar Онун сечилмишлери-ни дөрт тарафтан, гөкүн бир кена-рыннан өбүр кенарынадан.

32 Инжир фиданындан өрнек алын. Ачан даллары йымышээр-лар, хем йапраклары ешерерләр, билерсиниз, ани йаз йакын.

33 Хеп олә, сиз дә ачан гөре-жениз хепси буннары, билиниз, ани бу иш* йакын, артык ка-пуда.

34 Доору сөлеерим сизә, ани бу бой инсан гечмейежэк, хепси буннар таманнанмайынжа.

35 Еер хем гөк гечежек, ама Бе-ним сөзлерим хич гечмейежэк.

Гүн хем саат билинмеер

36 О гүнү хем о саады кимсей билмеер: не гөктеки ангилләр, не дә Оол, ама салт Боба.

37 Нижә олду Нойун гүннерин-дә, хеп олә олажэк Адам Оолунун гелмесиндә дә.

38 Нижә о гүннердә потоптан илери ийәрдиләр, ичәрдиләр хем евленәрдиләр о гүнә кадар, ачан Ной гирди геми ичинә,

39 да бишей шүпеленмәрдиләр, потоп гелмейинжә да хепсини те-леф етмейинжә, хеп олә олажэк Адам Оолунун гелмеси дә.

40 Озаман ики адам олажэк кырда. Бириси алынажэк, өбүрү калажэк.

41 Ики кары дермендә ун үүде-жекләр. Бириси алынажэк, бири-си калажэк.

42 Онуштан кушку олун, зерә билмеерсиниз, не гүнү Саабиниз гележек.

43 Билиниз, еер билейди евин чорбажысы, незаман хырсыз геле-жэк, кушку дуражэйдь да брак-майажэйдь, евини сойсун.

44 Онуштан сиз дә олун хазыр, зерә Адам Оолу гележек о саатта, ачан хич дүшүнмеерсиниз.

Инанч хем касаветсиз чыраklar

45 Ажаба кимдир инанч хем аариф чырак, ангысыны чорбажы-сы койду жувапчы кенди евиндә хепси чыраklarын үстүнә, вакы-дында дойурсун оннары дейни?

46 Мутлу чырак, ангысыны чор-бажысы, гелмесиндә, булажэк бө-лә йапаркан.

47 Доору сөлеерим сизә, ани ко-йажэк ону жувапчы бүтүн кенди варлыы үстүнә.

48 Ама чырак оларсайды фена да акылжа дейәрсейди: „Чорба-жым ойаланэр“,

49 да башларсайды дүүмәә кафа-дарларыны, имәә хем ичмәә сар-фошчуларлан,

50 чыраан чорбажысы гележек бир гүн, незаман хич бекләмеер, хем о саатта, незаман хич дүшүн-меер,

51 чок дүүйежэк, ону икиүз-лүләрлән бир ерә койажэк. Орада олажэк ааламак хем диш гыжыр-датмасы.

Он кыз

25 Озаман Гөк Падишахлыы он кыза бензәр олажэк, ангылары алдылар кандиллери-ни да каршы етмәә гүвеейи чык-тылар.

2 Оннарын беши аарифти, ама беши диилди аариф.

3 Диил аарифләр, алып кандил-лерини, алмадылар кендилерин-нән зейтин йаайы.

4 Ама аариф оланнар кандилле-риннән алдылар зейтин йаайы да каплар ичиндә.

5 Чүнкү гүвәә геч калды, оннар хепси уйукламаа башладылар да уйудулар.

6 Гежә йарысы ишидилди бир бүүк сес: „Тә гүвәә гелер, чыкын она каршы!“

7 Озаман хепси кызлар уйанды-лар да хазырладылар кандилле-рини.

8 Диил аарифләр дедиләр аариф-лерә: „Верин бизә дә сизин зейтин йаайыныздан, зерә бизим кандил-ләр сүүнер“.

9 Ама аариф кызлар жувап ет-тиләр: „Йок насыл верелим, зерә сора етишмәз хем бизә, хем сизә. Таа исләә гидин сатыжылары да сатын алын кендинизә“.

10 Ачан гиттиләр сатын алсын-нар, гелди гүвәә. Хазыр оланнар онуннан гирдиләр дүүн еринә да капуйу китледиләр.

11 Ондан сора гелдиләр калан кызлар да йалвардылар: „Чорба-жы, чорбажы, ач бизә капуйу!“

12 Ама о жувап етти оннара: „Доору сөлеерим, ани танымээр-рым сизи!“

* 24:33 Бу иш: йада «О».

13 Өлө ки, кушку олун, зерә билмеерсиниз, не гүнү хем не саатта Адам Оолу гележек.

Талантлар ичин өрнек

14 Бу олажэк, нижә бир адам, гидежейкән бир йабанжы ерә, чаарды чыракларыны да пайетти оннара кенди варлыны.

15 Бирисинә верди беш талант, икинжисинә верди ики талант, үчүнжүсүнә верди бир талант, херкезинә бежериклиинә гөрә, сора гитти.

16 О, ангысы каблетти беш талант, гидип койду оннары алыш-веришә да казанды таа беш талант.

17 Хеп өлө йапты икинжиси дә, ани каблетти ики талант. О да казанды таа ики талант.

18 Ама үчүнжүсү, ангысы каблетти бир талант, гидип казды бир куйу ер ичиндә да орайы саклады чорбажысынын талантыны.

19 Чок вакыттан сора бу чорбажы дөндү геери да истеди есап оннардан.

20 О, ангысы каблеттииди беш талант, гелди да гетирди таа беш талант, дейип: „Чорбажы, сән вердин бана беш талант, бән казандым таа беш талант“.

21 Чорбажы деди она: „Хелал, сән ии хем инанч чыраксын, олдун инанч аз ишлердә, койажам сени чок ишлерин үстүнә. Катыл чорбажынын шенниинә!“

22 О, ангысы каблеттииди ики талант, гелди да деди: „Чорбажы,

сән вердин бана ики талант. Бән оннарлан казандым таа ики талант“.

23 Чорбажы деди: „Хелал, сән ии хем инанч чыраксын, олдун инанч аз ишлердә, койажам сени чок ишлерин үстүнә. Катыл чорбажынын шенниинә!“

24 О, ангысы каблеттииди салт бир талант, гелди да деди: „Чорбажы, биләрдим сени, ани кескин адамсын, бичерсин, нередә екедин хем топлээрсын, нередә харман дүүмедин.“

25 Бән корктум, онуштан, гидип, гөмдүм бу таланты ер ичинә. Шинди ал, не сенин“.

26 Чорбажы деди она: „Йарамаз хем хайлаз чырак! Биләрдин, ани бичерим, нередә екедим хем топлээрым, нередә харман дүүмедим.“

27 Онуштан сән ләазымды койасын парамы банкажылар*. Шинди, ачан дөндүм геери, алажэйдым парамы гелирлән.

28 Алын ондан бу таланты да верин она, кимдә вар он талант.

29 Зерә кимдә вар, она таа верилежек, ама кимдә йок, ондан алынажэк, нейи дә вар.

30 Ама бу йарамаз чыраамы атын дышанкы караннаа. Орада олажэк ааламак хем диш гыжырдатмасы“. /Сөлейип буну, деди: „Кимин вар кулаа ишитмәә дейни, ко ишитсин!“/

Миллетлерә даава

31 Ачан Адам Оолу Кенди метиннииндә гележек, хем хепси айоз ангилләр Онуннан, озаман

отуражэк Кенди метинни чорбажылык скемнесиндә.

32 Хепси миллетләр топланажэк Онун өнүнә. Да айыражэк оннары бири-бириндән, нижә айырэр гүдүжү койуннары текелердән.

33 Койуннары айыражэк саа тарафына, ама текелери – сол тарафына.

34 Озаман Падишах дейежек саа тарафында оланнара: „Гелин, Бобамын иисөзленмишлери, да елә алын Падишахлыы, ани хазырланмыш сизә дүннейин курулмасындан.“

35 Зерә аачтым, да сиз дойурду-нуз Бени. Сусуздум, да вердиниз су, ичейим. Йабанжыйдым, каблеттиниз Бени.

36 Чыпкактым, гиидирдиниз Бени. Хастайдым, гелдиниз Бана. Капанда капалыйдым, долаштыныз Бени“.

37 Озаман доору оланнар жувап едежеклар: „Сааби, незаман аач Сени гөрдүк да дойурдук? Еки незаман сусуздум, да су вердик, ичәсин?“

38 Незаман йабанжы Сени гөрдүк да каблеттик? Еки чыпкак, да гиидирдик?

39 Незаман хаста Сени гөрдүк еки капанда да Сана гелдик?“

40 Падишах жувап едежек оннара: „Доору сөлеерим сизә, кач сыра буннары йаптыныз бу ен күчүк кардашларымдан бирисинә, Бана Кендимә йаптыныз“.

41 Сора дейежек сол тарафында оланнара: „Гидин Бендән, сиз бетвалылар, дивеч атешә, ани хазырланмыш диавола хем онун ангиллеринә!“

42 Зерә аачтым, да дойурмадыныз Бени. Сусуздум, да су ичейим, вермединиз.

43 Йабанжыйдым, каблетмединиз Бени. Хастайдым, капанда булундум, да гелмединиз Бана“.

44 Озаман оннар дейежеклар: „Сааби, незаман гөрдүк Сени аач, сусуз, йабанжы, чыпкак, хаста, капанда да йардым етмедик Сана?“

45 Озаман О жувап едежек: „Доору сөлеерим сизә, ани кач сыра буну йапмадыныз бу ен күчүк кардашларымдан бирисинә, Бана йапмадыныз“.

46 Буннар гидежеклар дивеч жезайа, ама доору оланнар – дивеч йашамайа“.

Иисусу өлдүрмәк ичин неет

26 Хепсини буннары аннаттыктан сора Иисус деди Кенди үүренижилеринә:

2 «Билерсиниз, ани ики гүндән сора Паскеллә йоргусу олажэк? Озаман Адам Оолу даавайа верилежек, ставроза герилмиш олсун».

3 Озаман топландылар бүүк попазлар, билгичләр хем халк асакаллары Кайафанын, баш попазын, аулу ичинә.

4 Да аннаштылар, несой шал-вирликлән тутсуннар Иисусу да өлдүрсүннәр.

5 Ама дедиләр: «Салт олмаз буну йапмаа йортуда, ки инсан деб-решмесин».

Бир кары йаалээр Иисусу

6 Ачан Иисус булунарды Вифанийа күүйүндә, лепралы Симонун евиндә,

* 25:27 Банкажылар – безиргәннәр, ани инсандан парайлан алыш-вериш йапэрлар да геери гелирлән чевирерләр.

⁷Она йаклашты бир кары ак мермер кап ичиндә пек паалы кокулулан, да Иисус софрада булунуркан, кокулуу дөктү Иисусун башына.

⁸Үүренижиләр, ачан гөрдүләр буну, үфкеленип, дедиләр: «Не ләазымды йапылсын бу зәннык?»

⁹Бу кокулуу варды насыл сатмаа чок парайа да буну фукааралара вермәә».

¹⁰Иисус биләрди, не лафедәрдиләр, да деди оннара: «Нечин гүҗендирерсиниз карыйы? О бир йакышыклы иш йапты Беним ичин.

¹¹Фукааралар херзаман сизиннән, ама Бән херзаман олмайаҗам.

¹²Дөкүп бу кокулуу гүүдемин үстүнә, хазырлады Бени гөмүлмәк ичин.

¹³Доору сөлеерим сизә, ани бүтүн дүннедә, нередә Ии Хабер насаат олаҗэк, бу карынын йапты сөленеҗек да она анылмак олаҗэк».

Иуда сатәр Иисусу

¹⁴Озаман оники үүренижидән бириси, Иуда Искариот, гитти бүүк попазлара

¹⁵да деди: «Не вереҗениз бана, еер верирсейдим Иисусу сизин елинизә?» Оннар ададылар, вермәә она отуз гүмүш.

¹⁶Бундан сора Иуда аарарды уйгун вакыт, ки версин Иисусу оннарын еллеринә.

Паскеллә софрасы

¹⁷Хамурсуз йоргунун илк гүнүндә үүренижиләр гелдиләр Иисуса да дедиләр Она: «Нередә истеер-

син хазырлайалым Сана Паскеллә имеени?»

¹⁸О деди: «Гидин касаба ичинә, те о филан адама да дейин она: „Үүредижидеер: Беним вакыдым йаклашты, сендә йортулайаҗам Паскеллеи үүренижилеримнән“».

¹⁹Үүренижиләр йаптылар өлә, ниҗә Иисус сымарлады, да хазырладылар Паскеллеи.

²⁰Авшамнен Иисус оники үүренижисиннән ерлешти софрайа.

²¹Оннар ийәркән, Иисус деди: «Доору сөлеерим сизә, ани сиздән бириси Бени сатаҗэк».

²²Оннар пек кахырландылар да башладылар бири-бири арды сора Она сормаа: «Аҗаба, диилим ми Бән, Сааби?»

²³Иисус жувап етти: «Ким узатты елини Бенимнән чини ичинә, о Бени сатаҗэк.

²⁴Хакына, ани Адам Оолу гидер, ниҗә Онун ичин йазылы. Ама вай о адама, кимдән Адам Оолу сатыләр! Она таа ии олаҗэйд, хич дуумасын!»

²⁵Иуда, ани сатты Ону, деди: «Үүредижиде, аҗаба диилим ми бән?» «Өлә, ниҗә сөледин», – жувап етти Иисус.

Комка

²⁶Ачан оннар ийәрдиләр, Иисус алды бир екмек, иисөзледи, кырды да верди үүренижилеринә, дейип: «Алын да ийин, бу – Беним гүүдәм».

²⁷Сора алды бир чөлмек, шүкүр етти Аллаха, верди оннара, дейип: «Ичин хепсиниз ондан,

²⁸зерә бу – Беним каным, ени баалантынын каны, ани дөкүлер

чою ичин, ки гүнахлары баашлансын.

²⁹Сөлеерим сизә, ани бүүндән өтәә ичмейеҗам бу чотук мейвасындан о гүнә кадар, ачан ичеҗам таазесини сизиннән Бобамын Падишахлында».

Петринин атылмасы ичин хабер

³⁰Бир псалма чалдыктан сора, оннар гиттиләр Зейтин байырына.

³¹Иисус деди оннара: «Хепсиниз бу геҗә Беним бетеримә сүрчеҗениз, зерә вар йазылы: „Ураҗам Гүдүҗүйү, да койуннар даалаҗэк“.

³²Ама дирилдиктән сора сиздән өнҗә Галилейайа гидеҗам».

³³Петри жувап етти Она: «Хепси сүрчәрсейди Сенин бетеринә, бән бир сыра билә сүрчмейеҗам».

³⁴Иисус она деди: «Доору сөлеерим сана, ани бу геҗә, хороz өтүнҗә, сән үч сыра атылаҗан Бендән».

³⁵Петри деди: «Еер ләазым оларсайды өлейим дә Сениннән, хеп оқадар атылмарым Сендән». Калан үүренижиләр дә хеп өлә лафеттиләр.

Иисус Гефсимани баишесиндә

³⁶Сора Иисус оннарлан гитти бир ерә, ады Гефсимани. Да деди үүренижилеринә: «Отурун бурада. Бән гидеҗам орайы, дуа едейим дейни».

³⁷Алды Петрийи хем Зеведейин ики оолуну да башлады кахырланмаа хем зетленмәә.

³⁸Иисус деди оннара: «Җаным кахырлы өлүмәдән. Калын бурада Бенимнән да кушку олун!»

³⁹Сора гитти бираз таа илери, дүштү үзүкойну ерә да башлады дуа етмәә: «Бобам, еер варсайды ниҗә, ко ашсын бу аҗы чөлмек Бендән. Хеп оқадар олсун диил өлә, ниҗә Бән истеерим, ама ниҗә Сән».

⁴⁰Сора гелди үүренижилеринә, булду оннары уйуйаркан да деди Петрийә: «Не бир саат баарлем кушку дурамадыныз Бенимнән?»

⁴¹Кушку олун хем дуа един, ки денемейә дүшмейәсиниз. Дух хавез, ама тен куветсиз».

⁴²Гитти енидән икинҗи сыра дуа етмәә да деди: «Бобам, еер йоксайды ниҗә ашсын бу чөлмек Бендән, ки ичмейим ону, ко олсун Сенин истедиин».

⁴³Сора Иисус енидән дөндү геери үүренижилеринә да булду оннары уйуйаркан, зерә уйкудан аарлашмышты гөзлери.

⁴⁴Енидән бракып оннары, узаклашты да дуа етти үчүнҗү сыра, дейип хеп о лафлары.

⁴⁵Сора гелди үүренижилеринә да деди оннара: «Сиз хеп таа уйуйэрсиниз хем динненерсиниз ми? Та гелди саат, ачан Адам Оолу верилер гүнахкерлерин елине».

⁴⁶Калкын, гиделим! Та, Беним сатыҗым йаклашты».

Иисус тутуләр

⁴⁷Иисус таа лафедәркән, гелди Иуда, оникидән бириси, хем онуннан барабар чок инсан кылычларлан хем мочугаларлан, йолланылмыш бүүк попазлардан хем халк аксакалларындан.

⁴⁸Сатыҗы вердийди оннара бутүрлү нышан: «Кими өпеҗам, Одур Иисус, Ону тутун!»

49 Бирдән йаклашты Иисуса да деди: «Селәм, Үүредижли!», сора өптү Ону.

50 Иисус деди она: «Достум, не гелдин йапмаа, йап!» Озаман инсаннар йаклаштылар Иисуса да, узадып еллерини, туттулар Ону.

51 Бириси, ани Иисуслан барабарды, узатты елини да чыкарды кылыжыны, урду баш попазын кулуна да кести онун кулааны.

52 Озаман Иисус деди: «Кой кылыжыны еринә, зерә херкези, ким кылыч чыкарэр, кылычтан өлдүрүлер.

53 Оса санэрсын, йок насыл йалварайым Бобама, ки йолласын Бана йардыма ангиллери, оники легиондан* зеедә ми?

54 Ама озаман несой таманна-нажэк Айоз Йазылар, ангылары деер, ани хепси бөлә ләазым олсун?»

55 Озаман Иисус деди инсана: «Сиз чыктыныз Бени тутмаа, нижә бир хайдуду, кылычларлан хем мочугаларлан. Хер гүн отурурдум Айоз бинада, үүредерәк инсаны, да тутмадыныз Бени.

56 Ама хепси буннар олду, ки таманнансын пророкларын йазылары». Бундан сора хепси үүренижиләр брактылар Ону да качтылар.

Иисус Синедрионун өнүндә

57 Иисусу тутаннар гөтүрдүләр Ону баш попаза, Кайафайа, кимин евиндә топланмышты билгичләр хем аксакаллар.

58 Петри гидәрди Онун ардына узактан-узаа, баш попазын аулу-

на кадар. Сора гирди аул ичинә, отурду бекчиләрлән барабар, ки гөрсүн нейлән бу иш битежек.

59 Бүүк попазлар, аксакаллар хем бүтүн Синедрион Иисуса каршы аарардылар йаланжы шаатлык, ки өлдүрсүннәр Ону,

60 ама буламадылар, макар ки чок йаланжы шаат чыкты ортайа. Сонда гелди таа ики шаат.

61 Оннар дедиләр: «О деди: „Бән вар нижә йыкайым Аллахын Айоз бинасыны да үч гүнә кадар енидән йыважам ону“».

62 Баш попаз калкты аякча да сорду: «Хич жувап етмейежән ми? Не сөлеерләр шаатлар Сана каршы?»

63 Иисус сусарды. Баш попаз деди она: «Емин еттирерим Сана дири Аллахлан, сөлә бизә, Сәнсин ми Христос, Аллахын Оолу?»

64 «Өлә, нижә сөледин, – жувап етти Иисус. – Бундан таа зеедә сөлеерим сизә: бүүндән отәә гөрежениз Адам Оолуну отурааркан Кудретлинин** саа тарафында хем геләркән гөк булутлары үс-түндә».

65 Озаман баш попаз йыртты рубаларыны да баарды: «Көтүледди Аллахы! Не ләазым бизә башка шаат? Демин кендиниз ишиттиниз, нижә көтүледди Аллахы!

66 Не дейежениз?» Оннар жувап етиләр: «Кабаатлы, жезалансын өлүмнән!»

67 Озаман түкүрдүләр үзүнә, дүүдүләр шамарлан.

68 Да дейәрдиләр: «Пророклук ет бизә, Христос, ким урду Сана?»

Петри атылэр Иисустан

69 Петри дурадды дышарда, аул ичиндә. Бир изметчийка йаклашты она да деди: «Сән дә Галилейалы Иисуслан булунардын!»

70 Петри атылды хепсинин өнүндә да деди: «Хич аннамээрим, не сөлеерсин».

71 Ачан чыкты токатлар йанына, бир башка изметчийка гөрдү ону да деди оннара, ким орадаиды: «Бу адам да Назаретли Иисусланды».

72 Петри енидән атылды да емин етти: «Хич танымээрим бу Адамы!»

73 Бираздана орада дураннар йаклаштылар Петрийә да дедиләр: «Аслы, сән дә оннардансын, зерә сенин лафын таныдэр сени».

74 Петри башлады бетвайлан емин етмәә: «Хич танымээрим бу Адамы!» Таман о вакыт хороz өттү.

75 Петринин аклына гелди, не сөледийди Иисус: «Хороz өтүнжә, сән үч сыра Бендән атылажән». Петри чыкты дышары да ажы аалады.

Иисусу гөтүрерләр кулланыжы Пилата

27 Ачан сабаа олду, бүүк попазлар хем халк аксакаллары аннаштылар Иисусу өлдүрсүннәр.

2 Баалайып Ону, гөтүрдүләр да вердиләр кулланыжы Понтий Пилата.

Иуда асылэр

3 Ачан Иуда, ани сатты Иисусу, аннады, ани Иисусу даавайа вердиләр, пишман олду. Гетирди геери

отуз гүмүшү да верди бүүк попазлара хем аксакаллара.

4 О деди: «Гүнаха гирдим, зерә кабаатсыз адам каны саттым». «Бизә не? Сән кендин бак», – жувап етти оннар.

5 Иуда атты гүмүшлери Айоз бина ичинә, сора гитти да асылды.

6 Бүүк попазлар топладылар гүмүшлери да дедиләр: «Дүшмәр коймаа бу парайы Айоз бинанын хазнасына, зерә бу кан парасы».

7 Аннаштылар бу парайлан чөлмекчинин тарласыны сатын алсыннар, мезар ери олсун, йабанжылары гөммәә дейни.

8 Онуштан бүүнкү гүнә кадар бу тарланын ады: «Кан тарласы».

9 Озаман таманнанды, не хаберледийди пророк Иеремийа, ангысы деер: «Алдылар отуз гүмүшү, паа курушуну, ани Израил ооллары курду Онун ичин,

10 да вердиләр чөлмекчинин тарласы ичин, нижә бана Сааби сөледди».

Иисус Пилатын өнүндә

11 Иисус чыкты кулланыжынын өнүнә, ангысы сорду Она: «Сәнсин ми Иудейлерин Падишахы?» «Өлә, нижә сөлеерсин», – жувап етти Иисус.

12 Ама бүүк попазларын хем аксакалларын амазларына хич жувап етмеди.

13 Озаман Пилат деди Она: «Не, ишитмеерсин ми, некадар чок кабаатландырэрлар Сени?»

14 Иисус она хич бир дә лаф жувап етмеди. Кулланыжы буна пек шашты.

* 26:53 Легион – 6000 аскер. ** 26:64 Кудретли – Аллах.

Иисус хем Варавва

15 Хер Паскеллә йортусунда кулланьжы, адетинә гөрә, колверәрди капанжылардан бирисини, кими инсан истәрди.

16 О вакыт капалыйды бир анылмыш адам, ады Варавва.

17 Ачан хепси топлуйдулар, Пилат сорду оннара: «Кими истеерсиниз колверейим? Вараввайы мы оса Иисусу му, Ангысына денер Христос?»

18 Зерә биләрди, ани хасетлик бетеринә вердиләр Иисусу онун елинә.

19 Ачан Пилат таа отуларды даава скемнесиндә, онун карысы йоллады она, сөлесиннәр: «Бак йаппайасын бишей бу доору адама. Бу гежә чок зет чектим, ачан Ону дүшүмдә гөрдүм».

20 Бүүк попазлар хем аксакаллар кызыштырдылар инсаны истесиннәр Вараввайы, ама Иисусу өлдүрсүннәр.

21 Кулланыжы сорду оннара: «Ангысыны оннарын икисиндән колверейим?» «Вараввайы!» – баардылар оннар.

22 Пилат деди оннара: «Не йаппайым Иисуслан, Ангысына денер Христос?» «Герилмиш олсун ставроза!» – баардылар оннар.

23 Кулланыжы деди: «Е не көтүлүк йапты?» Ама оннар чекетиләр таа пек баармаа: «Герилмиш олсун ставроза!»

24 Ачан Пилат гөрдү, ани бишей йаппамээр, буна каршы, калабалык дебешер, алды су, йыкады

еллерини инсанын өнүндә да деди: «Бән диилим кабаатлы бу доору Адамын каны ичин. Бакын кендиниз!»

25 Хепси инсан жувап етти: «Онун каны дүшсүн бизим үстүмүзә хем бизим ушакларымызын үстүнә».

*Аскерләр
гүлмәә алэрлар Иисусу*

26 Озаман Пилат колверди Вараввайы, ама Иисусу камчылайып, верди, ки герсиннәр ставроза.

27 Сора кулланыжынын аскерлери гөтүрдүләр Иисусу Преториума*. Онун долайына топландылар хепси аскерләр.

28 Сойундурдулар Онун рубаларыны да гиидирдиләр кырмызы үст руба.

29 Өрдүләр тикенни чалыдан бир фенец да койдулар Онун башына, сора вердиләр бир сопа саа елинә. Диз чөкүрдүләр өнүндә да, гүлмәә алып, дейәрдиләр: «Селәм Сана, Иудейлерин Падишахы!»

30 Түкүрдүләр Онун үстүнә, сора алып сопайы, кафасына урурдулар.

31 Гүлмәә алдыктан сора сойундурдулар кырмызы үст рубайы, гиидирдиләр Кенди рубаларыны да гөтүрдүләр Ону, ставроза гермәә.

Иисусу герерләр ставроза

32 Касабадан чыкаркан, каршы гелдиләр киринели бир адамнан, ады Симон. Ону зорладылар, гөтүрсүн Иисусун ставрозуну.

* 27:27 Преториум – кулланыжынын резиденциясы.

Иисус өлер

45 Алтынжы сааттан докузунжу саада кадар* олду каранлык бүтүн мемлекеттә.

46 Докузунжу саадын долайында Иисус баарды бүүк сеслән: «Ели! Ели! Лема шевактани?» Аннамасы: «Аллахым! Аллахым! Нечин Бени брактын?»

47 Орада дураннардан кимиси, ишидип бу лафлары, дедиләр: «О чаарэр Илийайы!»

48 Бириси качты, чабук алды бир сүнкер, бандырды ону ииши шарап ичинә да, такып бир сопайа, верди, ичсин.

49 Ама каланы дейәрдиләр: «Дурун, бакалым, гележек ми Илийа, куртарсын Ону?»

50 Иисус енидән баарды бүүк сеслән да верди духуну.

*Айоз бинанын пердеси
йыртылэр*

51 Бирдән Айоз бинанын ичиндә пердә йыртылды ики парчайа, йукардан ашаа кадар. Ер тепреди, ташлар чатладылар,

52 мезарлар ачылдылар. Чок айозларын гүүделери, ани өлдүйдүләр**, дирилдиләр

53 да, мезарлар ичиндән чыкып, Онун дирилмесиндән сора гирдиләр айоз касабайа*** да чойуна гөстерилдиләр.

54 Аскер үзбашы хем аскерләр, ани бекчилик едәрдиләр Иисусун йанында, ачан гөрдүләр ер тепремесини хем хепсини, не олду, пек

33 Ачан етиштиләр о ерә, ани ады Голгофа, аннамасы «баш кемии ери»,

34 вердиләр ичсин шарап, карышык ажы бишейлән, ама Иисус, дадып, истәмеди ичсин.

35 Гердиктән сора, аттылар четелә да пайеттиләр Онун рубаларыны.

36 Сора отурдулар да йанында бекчилик едәрдиләр.

37 Башы үстүндә тактылар кабаатыны, йазылы: «Иисус – Иудейлерин Падишахы».

38 Онуннан барабар ставроза гердиләр ики хайдут: бирисини саа, өбүрүнү дә сол тарафына.

39 Орадан геченнәр көтүләрдиләр Ону да, башларыны саллайарак, дейәрдиләр:

40 «Сән, ани йыкәрсин Айоз бинайы да үч гүндә енидән йапәрсин, еер Сән Аллахын Оолусайдын, куртар Кендини да ин ерә ставроздан!»

41 Хеп өлә бүүк попазлар, билгичләр хем аксакаллар /фарисейләрлән барабар/ гүлмәә алардылар Ону да дейәрдиләр:

42 «О башкаларыны куртарды, ама Кендини куртарамээр! Еер О Израилин падишахыйса, инсин ерә ставроздан, да биз инанажэз Она!

43 Умутланарды Аллаха, ко шинди куртарсын Ону Аллах, еер Ону севәрсә. Зерә О Кенди дейәрди: „Бән Аллахын Оолуйум!“»

44 Хайдутлар, ани герилийдиләр Онуннан, хеп өлә көтүләрдиләр Ону.

* 27:45 Саат 12-дән 15-ә кадар. ** 27:52 Өлдүйдүләр – урумжа, «уйумуштулар».

*** 27:53 Айоз касаба – Иерусалим.

корктулар да дедиләр: «Хакына, О Аллахын Оолуйду!»

⁵⁵ Орада варды чок кары, ангылары узактан сииредәрдиләр, хем ангылары Галилейадан гиттийдиләр Иисусун ардына, измет едерәк Она.

⁵⁶ Оннарын арасында Марийа Магдалина хем Марийа, Иаковун хем Иосифин аналары, хем Зеведейн оолларын аналары.

Иисусу гөмерләр

⁵⁷ Авшамнен гелди бир зенгин адам, ады Иосиф, Аримафейа касабасындан, хеп Иисусун үүренижилериндән.

⁵⁸ Гитти Пилата да истеди Иисусун гүүдесини. Пилат изин етти, версиннәр она.

⁵⁹ Иосиф алды гүүдеи да сарды бийаз кетен чаршафлан,

⁶⁰ ерлештирди Ону кенди мезары ичинә, ангысыны оймушту канарада. Сора девирди бир бүүк таш мезарын капусуна да гитти.

⁶¹ Орадайды Марийа Магдалина хем өбүр Марийа. Оннар отурдулар мезара каршы.

Бекчиләр мезарда

⁶² Ертеси гүнү, жумаа гүнүндән сора, бүүк попазлар хем фарисейләр топландылар Пилатын өнүнә да дедиләр:

⁶³ «Чорбажы, биз аклымыза гетирдик, ани о алдадыжы, таа йашаркан, деди: „Үчүнжү гүнү дирилежәм“.

⁶⁴ Онуштан сымарла, бекленилсин мезар үчүнжү гүнә кадар, ки

биртүрлү гелмесиннәр Онун үүренижилери гежә да чалмасыннар гүүдесини, сора демесиннәр инсана, ани дирилди өлүдән. Бу сон йалан олажәк таа көтү илкинкисиндән».

⁶⁵ Пилат деди: «Вар бир бөлүк бекчиниз, гидин да коруйун мезары, нижә билерсиниз».

⁶⁶ Оннар гиттиләр да корудулар мезары бекчиләрлән, мұхурлейип ташы.

Иисус дирилер

28 Жумертеси гечтиктән сора, ачан айдыннанырды хафтанын илк гүнү*, Марийа Магдалина хем өбүр Марийа гелдиләр гөрмәә мезары.

² Бирдән олду бир бүүк ер тепремеси, зерә бир ангил Саабидән инди гөктән да, гелип, девирди ташы мезарын аазындан да отурду таш үстүнә.

³ Онун гөрүмү чимчирик гибийди. Рубалары бийазды нижә каар.

⁴ Бекчиләр коркудан титиредиләр да өлү гиби ерә дүштүләр.

⁵ Ангил деди карылары: «Коркмайын, зерә билерим, ани аарээрсыныз ставроза герилмиш Иисусу.

⁶ О йок бурада, О дирилди, нижә сөледийди. Гелин, гөрүн ерини, нередә Сааби койулуйду.

⁷ Да хызлы гидин, сөлейин Онун үүренижилеринә, ани О дирилди өлүдән. О гидер сиздән өнжә Галилейайа. Орада гөрөжениз Ону. Тә бән сизә сөледим».

Карылар гөрерләр Христозу

⁸ Оннар хызлы чыктылар мезар ичиндән коркуйлан хем бүүк севинмәклән, качарак гиттиләр, хабер версиннәр үүренижилеринә.

⁹ Ама ачан гидәрдиләр, сөлесиннәр үүренижилеринә, тә, Кенди Иисус каршы чыкэр оннара да деер: «Селәм!» Оннар йаклаштылар, сармаштылар аякларына да баш иилттиләр Она.

¹⁰ Озаман Иисус деди оннара: «Коркмайын, гидин да сөлейин кардашларыма, гитсиннәр Галилейайа. Орада Бени гөрөжәкләр».

Бекчиләр сатын алынәр

¹¹ Ачан оннар гидәрдиләр, кимиси бекчилердән гирдиләр касабача ичинә да сөледиләр хепси бу олушлар ичин бүүк попазлара.

¹² Буннар топландылар аксакалларлан бирери да, аннашып, вердиләр чок пара бекчилерә,

¹³ дейип оннара: «Сөлейин бөлә: „Онун үүренижилери гелдиләр гежә, да биз уйуйаркан чалдылар Онун гүүдесини“.

¹⁴ Бу хабер етишәрсейди кулланжынын кулаана, биз ону инандыражәз, да сизи беладан куртаражәз».

¹⁵ Аскерләр алдылар парайы да йаптылар өлә, нижә оннары үүреттиләр. Иудейлерин арасында бу хабер даалды да етишти бүүнкү гүнә кадар.

Иисусун битки сымарламасы

¹⁶ Онбир үүренижи гиттиләр Галилейайа байырын үстүнә, нерейи Иисус сымарладыды.

¹⁷ Гөрдүләр Ону да баш иилттиләр Она, ама кимиси шүпели калды.

¹⁸ Иисус, йаклашып оннара, деди: «Бана бүтүн заабитлик верилди гөктә хем ердә.

¹⁹ Гидин да хепси миллетлери Бана үүренижи йапын, ваатиз едип оннары Бобанын хем Оолун хем Айоз Духун адына.

²⁰ Үүредин, хепсини таманнасыннар, не сизә сымарладым. Да билиниз, Бән олажам сизиннән хер гүн, заманын биткисинәдән». /Амин./

* 28:1 Хафтанын илк гүнү – pazar гүнү.